Hayat

SAYI: 31
27 TEMMUZ 1961
125 KURUŞ

Orta sayfalarda

Claude Monet'nin tam renkli şaheser bir manzara resmi

Bu mecmua «Basın Ahlâk Yasası»na uymağı kabul etmiştir.

ESTHER WILLIAMS

(Fotoğraf: Horst Janke)

HAFTALIK MECMUA

YIL: 6 SIRA No.: 251
SAYI: 31 CİLT: II 1961

SAHİBİ: Şevket RADO
Telefon: 22 52 50

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ:
Hikmet Feridun ES
Telefon: 22 29 19

BU SAYIDA MESUL MÜDÜR:
Sadun ALTUNA
Telefon: 27 44 02

BASILDIĞI YER:
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi, Divanyolu Türbedar sokak No: 22 İstanbul. **SANTRAL: 22 48 88. Ankara Bürosu:** Ulus Meydanı, Hükümet Cad. No. 1, Kat 5. Telefon: 10 67 24.

MUHASEBE VE ABONE:
Çatalçeşme sokak, Aydınlık Han, Kat 2. Cağaloğlu - İstanbul. Telefon: 27 49 52

TELİF HAKLARI:
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.

ABONE ŞARTLARI:

	(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı)	60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı)	30 T. L.

Yabancı memleketler için 100 T. Lirası karşılığı (âdi posta ile)

Yıllık :	11 $ veya 4 £
6 Aylık :	5.50 $ veya 2 £

Kıbrısta satış fiatı: 100 mil.

Subscription Rates:
One year $ 11.—
Six months $ 5.50

to be paid through Central Bank of Turkey. Postage by regular mail is included. Postage by air mail at extra charge for individual countries.

İLÂN FİATLARI:

	Siyah-beyaz
Tam sayfa	4000 lira
1/2 sayfa	2000 lira
1/4 sayfa	1000 lira
1/8 sayfa	500 lira

	Bir Renk ilâvesi ile:	İki Renk ilâvesi ile:
Arka kapak	5000	5500 lira
Tam sayfa	4500	5000 lira
1/2 sayfa	2500	2900 lira
1/4 sayfa	1250	1500 lira

	Çok Renkli
İç sayfalar	6500 lira
1/2 sayfa	4000 lira
Arka kapak	7500 lira

Not: Mecmuamızda çıkacak ilânların orijinalleri neşir tarihinden üç hafta evvel idarehanemize teslim edilmelidir.

HAYATTAN FOTOĞRAFLAR

Şaşkına Döndüler

Milletlerarası İkinci Moskova Filim Festivali, İtalyan filim yıldızı Gina Lollobrigida ile Amerikan filim yıldızı Elizabeth Taylor için oldukça üzüntülü geçti. Vakaa bu üzüntüler sadece giyim-kuşam ile ilgili idi ama, iki kadın için bundan daha ciddî ne olabilirdi ki? Önce Gina, Sovyetler Birliği Başkentinde gezerken sivri topuğu, sıcaktan eriyen asfalta saplandı. Artist ayakkabısını zor kurtardı. İkinci ve önemli olay ise 15 temmuzda Kremlin'de verilen kabul resminde geçti. İki artist toplantıya, Christian Dior'da diktirmiş oldukları elbiselerle gittiler. Birbirlerini görünce de donup kaldılar. Çünkü elbiseleri tıpatıp birbirinin eşi idi. Bozmadılar. Güleryüzle selâmlaştılar. Hal-hatır sordular. Fakat kendilerine bu oyunu oynıyan müesseseye fena halde içerlemişlerdi.

Meşhur Misafirler

Şehrimizi zaman zaman ziyarete gelen meşhurlara bu ay birkaç kişi daha eklendi. Bunların başında, dünyanın en çok satan dergilerinden Life ve Time'ın sahibi Henry Luce, eşi Amerikanın eski İtalya büyük elçisi Clare Booth Luce ve dünyaca tanınmış Amerikalı briç yazarı Charles Goren geliyordu. Life ve Time'dan başka Fortune, Sports Illustrated gibi önemli dergileri çıkartan Luce 63 yaşında olmasına rağmen gayet dinç ve hareketli bir insandır. Eşi Clare'le yirmi sekiz senedir evlidir. Bayan Luce dünyanın ilk kadın büyük elçisi sıfatını taşıdıktan başka, piyes yazarı, gazeteci, tiyatro sanatkârı olarak da şöhret yapmıştır. Bugün elli beş yaşlarındadır. Kanaatine göre, kadın diplomatlar birçok bakımdan erkeklerden daha verimli ve faydalı olmaktadırlar.

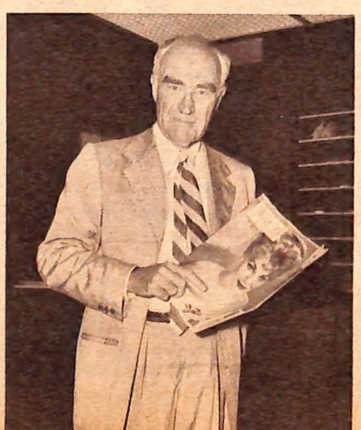

Üstte milyoner Luce ve eşi, solda ünlü briç yazarı Goren, sağda da Henry Luce, Life mecmuasının isim kardeşi olan Hayat'a poz verirken.

YERLİ MONTAJ KAMYON **Memleketimizde yerli otomobil ve kamyon konusunda ilk adımı Otosan Şirketi atmıştır. Otosan Şirketinin geçen yıl kurduğu montaj fabrikası 18 bölümdür. Bu bölümlerde 94 işçi, 18 usta çalışmaktadır. Otosan'da bir yıl içinde 1200 kamyon, 250 Ford Consul tipi binek otomobilinin montaj - imalâtı yapılmıştır. Fabrikanın 8 saatlik kapasitesi 8 kamyon, 4 binek otomobilidir. Bir otomobil 30 bin parçanın birleşmesinden meydana gelmektedir. Başta makaslar ve boya olmak üzere malzemenin yüzde 20'si yerlidir. Geçenlerde Otosan fabrikası gazetecilere gezdirilmiş, İdare Meclisi Başkanı Vehbi Koç ile Şirket Umum Müdürü Ahmet Binbir çalışmalar hakkında izahat vermişlerdir.**

Aralarından su sızmıyor Birbirleri ile pek sıkıfıkı bir dostluk kurmuş olan Rainier çifti ile armatör Onassis ve Callas'ın arasından su sızmıyor. Nitekim geçenlerde de hep beraber Balear Adaları'na bir gezinti yaptılar. Oysa, Onassis ile Rainier 'nin arası, o güne kadar şeker renkti. Ancak, bir gazino ortaklığı dolayısiyle eski dostluklarını tazelemişlerdir. Gazete fotoğrafçıları da, bu dört şöhretin dostluk gezisini objektifleriyle değerlendirmişlerdir. Üstte Grace, Onassis, Callas ve Rainier, yanda da Rainier, Callas ile şakalaşırken görülüyor...

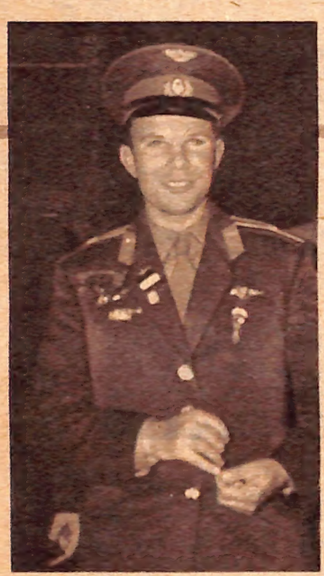

Rusların feza adamı Gagarin, Sovyet sergisi dolayısiyle Londra'ya yaptığı ziyarette, basın konferansına giderken Hayat Objektifi karşısında.

Hayat ın Londra muhabiri bildiriyor :

İlk Feza Yolcusu İle Konuştum...

Gagarin bize dedi ki, yaptığım şey bir kahramanlık değildir, bunu bir kadın dahi başarabilir.

YAZI VE FOTOĞRAFLAR : EDİBE DOLU

RUSLARIN ilk feza adamı Binbaşı Yuri Gagarin, 12 nisandaki başarısından sonra Batı dünyasına ilk ziyaretini burada açılan Sovyet Sergisi dolayısiyle Londraya yaptı. Dört günlük ziyareti sırasında yüzünde hiç eksilmiyen gülümsemesiyle her yerde tezahüratla karşılanıyor, geçeceği yollarda trafik aksıyor, gideceği yerlerde saatlerce beklesenler arasında bayılanlar, ezilenler görülüyordu. İngilizler bu genç adamı şimdiye kadar hiçbir devlet başkanına bile gösterilmemiş bir şekilde karşıladılar.

Vakaa, Londra Hava Alanında kendisini getiren Rus jet uçağından inip, merasim salonuna geldiği zaman, hükümet adına kendisine, İngiliz İlim Bakanlığından bir memur «Hoş geldin» dedi ama, İngiliz protokolu, bir binbaşıyı, Gagarin gibi de olsa, Başbakanın veya bir Bakanın karşılamasını mümkün kılmamaktadır. Fakat iş protokol dışı olunca, bir prenses bile bir binbaşıyı bahçe parmaklıkları önünde biran görmek için yarım saat beklemekten çekinmez. Prenses Margaret ve hizmetkârları, Yuri'nin açık, yeni «YG 1» plâka numaralı Rolls-Royce'unda kapı karşı komşusu Sovyet Büyükelçiliğine gelişini görmek için beklemişlerdi.

Yuri Gagarini basın konferansına ve sergiye giderken en yakından ben gördüm. Yanında Rusların Londra Büyük Elçisi vardı. Resim çekmek için müsaade istedim. Gagarin gülerek kabul etti ve bana poz verdi...

Masmavi gözleri ve yüzünde hiç eksilmiyen tebessümiyle bir yapma bebek, yahut bir mektep çocuğu tesirini uyandırıyordu. Alkışlandığı zaman hemen kendisi de alkışa başlıyordu. Evvelâ bu bizim çok tuhafımıza gitti. Fakat sonradan öğrendik ki meğer bu, Rusçada alkışa karşı teşekkür mânasına gelen bir hareket imiş... Basın konferansı sırasında salonda 800'den fazla sinemacı ve televizyoncu vardı. Gagarin :

— Yaptığım işi kahramanlık olarak telâkki etmemenizi rica ederim. Bunu herkes yapabilir, diyordu.

Binbaşı hattâ bu işi kadınların da yapabileceğini ilâve etti. Bir aralık mavi pantolon, hakî ceketli havacı üniformasının göğsündeki madalyalardan birini işaretle :

— Bu madalya benim Sovyetler Birliğinin 11.175 inci kahramanı olduğumu gösteriyor, demek ki Rusyada benden evvel 11.174 önemli kişi var... dedi.

İngiltereyi ziyaretinde madalyalarına «British Interplanetary Society» ve Manchester'de «Amalgamated Union of Foundryworkers» in kendisine verdiği altın

HEM AĞLARIM HEM GİDERİM **Zonguldak Kız Sanat Enstitüsü öğrencileri bu yıl da başarılı bir defile tertiplemişlerdir. Yukarıda, zarif kreasyonların teşhir edildiği defilede, «Hem ağlarım, hem giderim» adını taşıyan bir gelinlik görülüyor.**

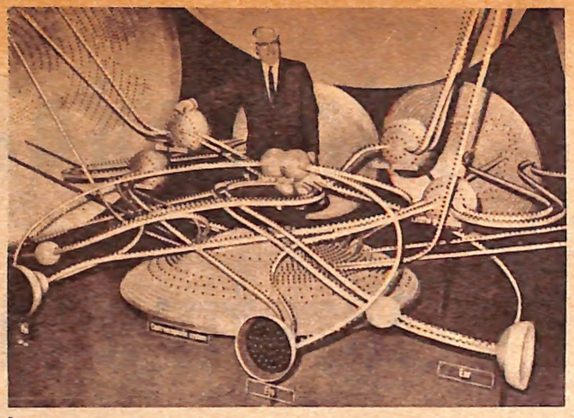

İnsan beyninin kontrol sistemi **Amerikan Tıp Derneği'nin New York'taki toplantısında insan beyni kontrol sisteminin elektrikle işliyen modeli gösterilmiştir.**

Türkistan Gecesi **Türkiye'deki Türkistanlılar bir Folklor Gecesi tertib etmişlerdir. Gecede Türkistan'ın içli nağmelerle süslü türküleri söylenmiş, kıvrak oyunları oynanmıştır.**

madalyaları da ilâve etti. İkincisi hava kuvvetlerine intisabından evvel dökmeci olduğu için kendisine verilmiştir.

Yuri'nin gelişinden bir gün evvel, sergi binasında tertiplenen Rus moda defilesini görmeğe gittiğim vakit, ziyaretçi adedi dikkatimi çekecek kadar azdı. Fakat basın konferansından sonra, hemen Yuri'nin arkasından aynı salonlara girince, adım atmaya imkân olmadığını gördüm. Programa göre sergide yarım saat kalması gerekirken, halkın polis kordonu ve barikatları yıkışı sebebiyle, İngiliz ve Rus polis ve emniyet adamları, el ele tutuşarak yaptıkları sıkı kordon arasında güçlükle ve âdeta kaçırırcasına Gagarini sergiden çıkardılar.

Daha sonra Yuri Gagarin Saraya da davet edildi. Normal programının bir gün uzamasına sebep olan Kıraliçenin Buckingham Sarayındaki öğle yemeği; Rus Çarlarından Nikolas I'in 1844'te İngiltereyi ziyaretinde yemek yediği ve o zamandan beri «1844 odası» diye anılan salonda tertiplenmişti.

Kıraliçenin bu yemekten sonra Binbaşı Gagarin'e bir unvan vereceğini ümid edenlerin sayısı pek az değildi. Elizabeth I'in 1530'da yelkenli ile dünya turu yapmış olan bir İngilize şövalyelik verişini veya 1919'da Atlantiği ilk defa aşan iki İngiliz pilotuna verilen unvanı, hattâ bundan on iki yıl evvel Kıraliçenin babası George VI'nın Amerikalı aktör Douglas Fairbanks Jr.'a şövalyelik vermiş olmasını bugünün Kıraliçesinin de, Yuriye bir unvan vermesi için bir örnek sayanlar oldu.

Fakat bu tezahürata karşılık, bazı protesto sesleri de yükseliyordu. Meselâ işinden yorgun çıkıp evine dönerken Gagarin yüzünden tıkanan trafikten dolayı otobüste kalan muhafazakâr İngiliz şöyle söyleniyordu:

— Bu genç adamı sanki sinemada seyredemez mi idik?

Binbaşı Gagarin, Londra'daki Sovyet Büyükelçiliğinde verilen resmi kabulde. Gagarin Saraya da davet edilmiş, Buckingham Sarayı'nda İngiltere Kıraliçesi II. Elizabeth ile öğle yemeği yemiştir.

Sohbet KÖŞESİ

İLERLEMEK VE ZENGİN OLMAK

GEÇENLERDE Milletlerarası Basın Enstitüsünün Telâviv'de yaptığı senelik kongresinde bulunmak üzere dostum Doğan Nadi ile beraber İsrail'e gitmiştik. Kongremiz kapandıktan sonra İsrail hükümeti bize memleketi gezdirdi. Resmî programın dışında bir gün, Türkiyeden gitmiş Musevilerin kurdukları bir köyü ziyaret ettik.

İsrailliler kooperatif köy sistemini çok güzel tanzim etmişler. Köylüler kısa zamanda bağ, bahçe, ev sahibi olup kendilerini istihsale vermişler. Köyde mektepti, doktordu, veterinerdi hepsi halledilmiş. Çıkardıkları malları, yağı, sütü, yumurtayı, her türlü toprak mahsulünü kooperatifin kamyonları sabahleyin alıp götürüyor. Köylülere yalnız çalışmak işi kalıyor. Onlar da çalışıyorlar doğrusu.

Verilen izahatı dinlerken köylülere sorduk:

— Nasıl? Bari zengin oluyor musunuz?

Genç ve idealist tavırlı köylülerden biri hemen atıldı:

— Maksat zengin olmak değil, ilerlemek! dedi.

Bunu duyan yaşlı bir köylü — ki kendisine Milâslı Nuri Bey diyorlar — zenginliğe pek ehemmiyet vermez görünen bu cevabı beğenmemiş olacak ki derhal müdahale etti:

— Borcumuz var ama, daha şimdiden hayli mal mülk sahibi olduk. Zengin olacağız elbette. Zaten zengin olmak da ilerlemek demektir.

Gün görmüş bir köylünün o zaman dikkatimi çeken bu cevabı sonra beni bir hayli düşündürdü. Acaba zengin olmak hakikaten ilerlemek mânasına gelir mi?

Ben öyle sanıyorum ki bu sözün doğruluğu zengin olmanın cinsine bakar. Eğer bir adama, durup dururken piyango çarpar da zengin olursa bu adam sırf zengin olduğu için ilerlemiş sayılmaz. Yahut kurnaz bir mahlûk punduna getirir de bir voli vurur, kısa bir zamanda milyonların sahibi olursa; hanlar, apartmanlar, köşkler edinir, refah içinde bir ömür sürmeye başlarsa, zengindir diye onu ilerlemiş sayamayız.

Biz burada ilerlemeyi «medeni bir insan olmak» mânasına alıyoruz. Vurguncuların, vergi kaçakçılarının, fırsatçıların, başkalarının hakkını yiyenlerin aslında medeniyetle bir alâkası yoktur; bunlar medeniyet dışı sayılırlar ve olsa olsa polis mevzuudurlar. Zaten «sonradan görme» adı verilen bu insanların, zengin olmalarına rağmen, itibar sahibi oldukları da görülmemiştir.

Fakat bir başka türlü zenginlik var ki, o türlü zengin olan insanların ilerlediklerinden, medeni insan vasfı kazandıklarından şüphe edilemez. Bunlar yavaş yavaş, geceyi gündüze katarcasına çalışarak, akıllarını iyi kullanarak, hâdiseler karşısında dikkatli davranarak zengin olmuşlardır. Bir eser, bir müessese vücuda getirmişler, birçok insanlara iş temin etmişlerdir; yalnız kendi kazançları, refahları, keyifleri için değil, muhitlerine de faydalar dağıtarak zengin olmuşlardır. İşte bunlar ilerlemiş insanlardır, medeni insanlardır. Bence ancak bu gibilerin şahsında zenginlik «ilerlemek» mânasına gelir. Zaten dikkat ederseniz, gene bu mânada dünyada, fakir kalmış, fakat medeniyette çok ileri gitmiş bir millet yoktur. İlerlemiş milletler aynı zamanda fertleri zengin olmuş milletlerdir.

Çünkü çalışmak, sabırla çalışmak, şuurlu bir şekilde çalışmak insana mutlaka zenginlik getirir. Çalışmanın verdiği bilgilerle de insan medeniyet yolunda ileri gider. Onun için sabırla çalışarak zengin olmanın yolunu tutan Milâslı Nuri Beyin hakkı vardır: Zengin olmak ilerlemek demektir.

ŞEVKET RADO

Anadolunun çeşitli bölgelerinde görevlendirilen 12 bin yedek subay öğretmenden biri olan Nevzat Kızılcan, 32 hanelik Karaköy'de gazete çıkarmış, hastalara bedava ilâç dağıtmış, nizami bir voleybol sahası yapmış, 110 kitaplık bir köy okuma odası tesis etmiş, ağaç dikimini âdet haline getirmiş, Doğu Bölgesi köylerinde ilk defa olarak bir Okul Aile Birliği ve Okul Kooperatifi kurmuş, eşi ise köy kadınları için, çok rağbet gören bir Biçki-Dikiş ve Nakış Kursu açmıştır.

Bir Yedek Subay Öğretmenin Doğuda Geçen Günleri...

KIZILCAN ailesi, bir müddet önce İzmire döndü. Şimdi; Karşıyakalı 3 güzel küçük kız, Kolejli arkadaşlarına, Gümüşanenin Şiran İlçesine bağlı 32 haneli Karaköyde gördüklerini ve oradaki arkadaşlarını anlatıyorlar... Kızılcanların evi, her gün dolup taşıyor...

Karaköyde de bütün çocuklar, şüphesiz şimdi; bu 3 kızdan; kadınlar, köyde bir Biçki-Dikiş ve Nakış Kursu açan, kendilerine her konuda rehberlik eden, bilgi veren ve hattâ, köylünün bütün elbiselerini bıkıp usanmadan diken anne Kızılcan'dan bahsediyorlar.

Köyde herkes, Yedek Subay Öğretmenin dönmesini de dört gözle bekliyor muhakkak... Bilhassa onun; Doğu Bölgesi köylerinde ilk defa olarak bir Okul-Aile Birliği kurması, bir Okul Kooperatifi tesis etmesi, 110 kitaplık bir Köy Okuma Odası açması, ayrıca okul ve sınıf kitapları meydana getirmesi, nizami bir voleybol sahası yapması geniş ilgi toplamış, köyü ve köylüyü minnettar etmişti...

Hele, «Karaköy Postası» adı altında 10 günde bir; birkaç adet basan bir gazete çıkararak dağıtması, İzmir ve İstanbul'daki doktor arkadaşlarından temin ettiği ilâçlarla köyün bütün hastalarına bakması, ağaç dikimini de bir âdet haline sokması, muhakkak ki, uzun yıllar unutulamıyacak...

Hulâsa; Gümüşane ilinde «Örnek Öğretmen» ilân edilen Nevzat Kızılcan, bu öğretim savaşına bütün ailesiyle ve bütün güciyle katılanlardan biri...

İZMİR'DEN KÖYE GİDİŞ

Bu idealist ailenin hikâyesi şöyle başlıyor:

Beş kişilik aile, bir sabah vakti, Karşıyaka'dan Doğu Ekspresine biniyor... Apartmanları kilitlenmiştir... Kolejde okuyan kızları, okullarından alınmıştır: Babalarının başöğretmen bulunduğu köy okulunda okuyacaklardır, artık...

Üç gün sonra, bu 5 kişilik aile, kendilerini; Karşıyaka'nın Yalı kenarındaki zevkle döşenmiş apartmanları yerine, Karaköy'ün üstü toprakla örtülü yıkık bir odasında buldular. Bakınız, kızların en büyüğü Türzat, odalarını nasıl anlatıyor:

— Köyde; kendi başımıza bir evimiz yoktu. Okul diye kullanılan yıkık binanın bir odasında kalıyorduk. Odamızın her tarafı, dökülüyordu. Tavan olmadığı için, belki günde 10 defa başımıza toprak yağar, anneciğimin elinden süpürge eksik olmazdı... Tahtakuruları, kışın bile yaşıyordu buralarda... Odamızda, çok defa fareler, sürü ile dolaşıyordu. Babam bunlar için 3 kapan almıştı... Günde, inanır mısınız, 10-15 fare yakaladık... Odamız karanlıktı. Camları da kırıktı. Cam tedarik edinceye kadar, babamın canı çıktı. Bizim hastalanacağımızdan korkuyordu da... Odada, iki peyke vardı. Bunlardan birini yatak odası yapmıştık. Beş kişi, yan yana yatıyorduk. Halbuki İzmir'deki evimizde biz üç kardeşin, ayrı bir odamız ve ayrı ayrı yataklarımız vardı... Öteki peyke, oturma odası idi. Ayrıca, annemin mutfağı, babamın ve bizim çalışma odamız, misafir kabul yeri, hep bu tek oda idi. Hattâ, anneciğim, kışın çamaşırı da burada yıkıyordu. Yani bu oda, bizim her şeyimizdi...

KÖYDE BİR «ANTİGONE»

Bir gün, Karşıyaka'dan Doğu Ekspresine binen 5 kişilik Kızılcan ailesi, kendilerini, işte böyle bir odada bulmuştu... Bu 3 yavru, burada 3 ay kaldı.

Çocukların en büyüğü Türzat, 9 yaşında idi. İzmir-Karşıyakada Yamanlar Kız Koleji 3'üncü sınıf öğrencisiydi. İzmir Devlet Tiyatrosu Çocuk Bölümü sanatkârlarındandı ve Melek Ökte tarafından yetiştirilmişti. Geçen yıl, «Polyanna» da oynamış, «Kuğuların Ölümü» sahnesinde de bale yapmıştı. Devlet Opera ve Tiyatroları Genel Müdürü Cüneyt Gökçer'le de, «Kıral Oidipus» ta; «Antigone» rolüne çıkmış, alkışlanmıştı... Mandolin dersi alıyor, müzik parçalarını başarı ile çalıyordu. Üstelik, bilhassa sulu boya ile, güzel resim yapardı.

Kızların ortancası Nevkan, 7 yaşında... O da ablasının kolejine, 1 inci sınıfa devam ediyordu. Karakalemle güzel manzara resimleri çiziyor, mandolin dersi alıyor, tanıdığı insanların taklitlerini yapmakta birinci geliyordu...

Nevcan, ailenin en küçük kızıydı ve henüz, iki yaşını bile doldurmamıştı. Üstün zekâlı bir çocuğa benziyor, muhtelif hareketleriyle çevrenin alâkasını üzerinde topluyordu...

250 nüfuslu Karaköy'de haftalarca kalan bu yavrular, anne ve babalariyle birlikte, köylü kardeşlerine, bildiklerini öğretmeye çalıştılar... Şimdi; onların, Karaköy'de de arkadaşları var... Karaköylü çocukların, İzmir'de ise sevdiği 3 kız kardeş var... Hele, Karaköylü kadın ve kızlar, Yedek Subay Öğretmenin eşini hiç unutamıyacaklar...

Uğurlamaları da, öyle hazin olmuş ki... Öğrenciler, daha okullar kapanmadan bir hafta evvel dersanede ağlamışlar: «Öğretmen ve ailesi gidecek, bir daha gelmiyecek» diye... Köylü, yolda yesinler diye, haftalarca yetecek kadar yolluk yapmış... Sabah, güneş doğmadan gelmişler odaya... Hepsi ağlaşmış... «Ne olur, gene gelin» diye yalvarmışlar... Yedek Subay Öğretmen, bu hazin manzarayı evvelden tahmin ettiğinden, dayanamamış, karanlıkta ilçeye kaçmış. Ailesini, orada beklemiş...

İZMİRLİ 3 KIZA GÜÇ GELEN HAYAT

Ama, bu üç kıza, Karaköy'ün hayatı, biraz güç gelmişti. İşte, ablaları, ilk gün ve gecelerini, şöyle anlatıyor:

— Köye; çok soğuk ve karlı bir kış günü geldik... Ben, şimdiye kadar hiç kar görmemiştim. O kadar çok kar vardı ki... Dizlerime kadar geliyordu kar... Köye, otomobil çıkmadığı için, bir hayli yol yürüdük. Ayaklarım ağrımıştı, soğuktan da titriyordum. Bütün köy halkı, çocuklar; bizi köyün uzağında karşıladılar. Köye yaklaştıkça da kalabalık arttı. Bu manzara karşısında ben, babamı mebus oldu zannettim! Bize verilen odaya girdiğimiz zaman, çok yorgunduk. Hemen çay getirdiler... Sobayı yaktılar. Sonra, hepsi birer birer gittiler... İlk

Çamaşırlarını köy kadınları ile birlikte yıkayan öğretmenin eşine göre, açık havada yıkanan çamaşırın hali başka oluyordu. Sağdaki resimde Karaköy Biçki-Dikiş ve Nakış Kursuna katılanlar öğretmenleriyle birarada. Kurs 2 ay devam etmiş, başarı gösteren 25 kadın ve kıza belgeleri Gümüşane Valisi tarafından verilmiştir...

Yukarıdaki fotoğrafta Yedek Subay Öğretmen ailesinin dört ferdini yanlarında çok vefakâr köpekleri olduğu halde, yiyecek ihtiyaçlarını temin için, kasabaya giderken görüyorsunuz. Sağdaki fotoğrafta ise Şiran ilçesine bağlı Karaköy' den bir manzara görülüyor. Karaköy 32 haneliktir ve 250 nüfusu vardır.

gece, beni ve kardeşlerimi hiç uyku tutmadı. Küçük kardeşim, sık sık uyanıyor ve anneme: «Attiii anne, attiii anne» diyordu. O da, İzmir'deki evimizi arıyor olmalıydı. Gece, her taraf sessizdi. Bunu, uzun zaman yadırgadım. Burada; ne otomobil gürültüsü, ne yoldan geçenlerin konuşmaları, ne de denizin sesi duyuluyordu. Sonradan, uyuyakalmışım. Bir ara, horoz sesleri ile uyandım. O kadar yakından ve kuvvetli geliyordu ki bu sesler... Hemen, Nevkan'ı kaldırdım: «Bak,» dedim, horozlar ne kadar güzel ötüyor!» Onunla beraber, uzun uzun horoz seslerini dinledik... Sonradan, hep horoz sesleriyle uyanır olduk...

DERSANEDEKİ İLK GÜNLERİ

Ertesi sabah anneleri, odalarını yerleştirirken; İzmirli 2 kız, babalariyle birlikte okula gittiler... Nevzat Kızılcan, kızlarının dersanedeki ilk günlerini anlatıyor:

— Kızlarım, ilk günü dersaneye girmekte bir hayli tereddüt geçirdiler. Bu hallerini gören bir grup çocuk, onları kucaklıyarak sınıfa soktu. Her ikisi de derste, beni dikkat kesilerek dinlediler. Hiç sesleri çıkmıyordu. Arada bir, sınıfı ve çocukları tetkik ediyorlardı... Öğretmenliğim, muhakkak ki, tuhaflarına gitmişti. Fakat, kısa zamanda, babalarının öğretmenliğine de alıştılar.

«BABAM, HEP ÖĞRETMENİM OLMALI»

Ortanca kız, babasının öğretmenliği için diyor ki:

— Babam, öğretmenim olarak da karşımda görünce, içimden gülmek geldi. Ama, hiç güler miyim? Kızar sonra... Zaten, onu kızdıracağım diye, ödüm kopuyordu. Silgim yere düşse bile, eğilip alamıyordum yerden... Babam, hep öğretmenim olsa ne iyi olacak?

Türzat, babasının öğretmenliğini çok sevimli bulmuş:

— Vallahi, diyor, öyle tatlı tatlı ders anlatıyor ki... Gören de, gazeteci olduğuna inanmaz, kırk yıllık öğretmen sanırdı onu...

BİRBİRİNİ TAKİBEDEN GÜNLER

Sonra; günler birbirini takibetti... Üç kız, yavaş yavaş köy hayatına alışmaya başladılar... Köylü çocuklarla oyuna daldılar... Hayvanların peşlerinden koşmaya, karlı günlerde kızak kaymaya bayıldılar...

Anneleri de, köylü kadınlarla, kızlarla dost oldu. Hemen, bir Biçki-Dikiş ve Nakış Kursu açtı. Kurs, 2.5 ay sürdü; 25 mezun verdi. Gümüşane Valisi başarı gösterenlere, eliyle diplomalarını verdi; Kızılcan ailesini tebrik etti...

Okulda ve köyde, çok başarılı bir öğretim ve eğitim yapan Yedek Subay Öğretmen, Gümüşane İlinin örnek öğretmeni ilân ediliyordu...

İZMİRLİ KIZ, MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ YAPIYOR

Babaları ve anneleri gibi, kızlar da; bildiklerini, köylü kardeşlerine öğretmeye çalıştılar. Onlara; denizden, vapur, tren ve uçaklardan bahsettiler... Yemek yemesini talim ettirdiler... Yere tükürmenin, burnu kola silmenin zararlarını anlattılar... Diş fırçalarını göstererek, onların da diş fırçası ve macunu kullanmaları gerektiğini belirttiler... İnsanın, birine çarptığı zaman, «Affedersiniz» demesi icab ettiğini bellettiler...

Türzat'ı babası, okulun «Müzik Öğretmeni» de yaptı! Türzat, bu sıfatın verdiği gururla; çarşamba günleri öğleden sonra, Karaköylü arkadaşlarına şarkılar öğretti. Böylece Karaköylü çocuklar; «Çoban», «İlkbahar», «23 Nisan» şarkılarını ve «Ayça Rondu» nu öğrendiler...

Türzat; bildiği oyunları; hattâ, kolejde bu yıl öğrenmeye başladığı İngilizce bazı kelime ve cümleleri de öğretti, Karaköylü arkadaşlarına... Bakınız, Türzat ne diyor:

— Köylü çocukların içinde çok akıllıları var... Öyle zeki çocuklar gördüm ki, hayret ettim. Bizim İzmir'de bile, böyleleri zor bulunurdu. Meselâ onlar; pek az oyun biliyorlardı. Bildiğim oyunların hemen hepsini öğrettim. Çok kısa zamanda kavrıyorlardı oyunları da... İp atlamasını bile bilmiyorlardı. Onlara, ip atlamasını da öğrettim. Bu oyun, kızların pek hoşuna gitmişti. Şimdi, Karaköylü kızlar, benden güzel ip atlıyorlar...

ONLARIN DA KÖYLÜ ÇOCUKLARDAN ÖĞRENDİKLERİ VAR

İzmirli kızların da köylü çocuklardan öğrendikleri oldu. Türzat, bu konuda şunları söylüyor:

— Belime peştamal bağlamayı, hayvanlara bakmayı, omuzumda sırıkla su taşımasını, petrol lâmbasını yakmayı ve şişesini silmeyi, arzu ettiğim bazı şeyleri babamdan istememeyi burada öğrendim.

Türzat ve kardeşleri; önceleri, köylü çocukların konuştukları birçok kelimeyi ve kullandıkları tâbirleri anlamakta bir hayli güçlük çektiler... Sonra, onlar da patatese «kartol», bite «gurbet kuşu», küçüğe «çüçük», tarlaya «yazı», evin üzerine «baca», evcilik oyununa «hanımbacı» demesini öğrendiler... Hayret edilecek bir şey olunca da: «Vıy anam, vış!» demekte mahzur görmiyeceklerdi. Anneleri, böyle konuşmalarına kızıyordu ama onlar, arkadaşlariyle böyle daha iyi anlaşıyorlardı.

Nevkan, annesinin bütün tembihlerine rağmen, köpeğe; gülerek «it» demekten geri kalmıyordu... Kalbura «halbur», hayvanlara «mal», dişi mandaya «medek» demek, günah mıydı?...

SEVDİKLERİ VE SEVMEDİKLERİ

Üç İzmirli kızın; köyde sevdikleri, sevmedikleri şeyler de var; korktukları şeyler de var... Şimdi özledikleri arkadaşları da mevcut...

Türzat, köyde sevdikleri için şunları söylemektedir:

— Ben, köyde en çok; karda çıplak gezen çocukları sevdim. Büyüklerden de Kâniye Bacıyı... Mustafa Ağanın bu küçük gelini, bize öyle yardım ederdi ki...

Nevkan'ın ise sevdikleri, başkadır:

— Kuzuları, danaları, civcivleri, kaz yavrularını sevdim... Güllü Bacımı da çok severdim. Hâlâ da seviyorum, Güllü Bacıyı...

Güllü, Nevkan'dan 5 yaş büyük, candan bir kız çocuğudur.

Küçük Nevcan da köyde, en çok hayvan yavruları, bilhassa oğlak ve kuzularla ilgilenmiş... Şimdi de, Karşıyaka' daki evlerinde: «Anne, meeee; anne meeee!» diye tutturuyor... Ama şehirde «me», ne gezer?

Karaköy'de çocuklar, en çok köpeklerden korkuyorlardı. Annelerinin köpeklerden korkusu ise, çocuklarından fazlaydı!

Köy mezarlığı ile; ölenler için Hocanın, sabah karanlığında namaza davetî de; onları korkutan şeylerdendi.

KÖYE ÖZLEM

Türzat ve Nevkan, şimdiden Karaköy' deki arkadaşlarını özlemeye başladılar. Türzat, onlar için diyor ki:

— Karaköy'deki arkadaşlarım ile, İzmir'deki arkadaşlarım arasında çok farklar vardı. Ama ben, onları da, bunları da seviyorum. Köydeki arkadaşlarım, bana çok bağlıydı. Orada, hep benim dediğim olurdu. Ne söylesem, ne etsem; güzel gelirdi onlara...

Kızılcanlar gibi ailecek köye giden yedek subaylar az değildir. Şimdi, bütün yedek subay öğretmenler, Anadoluyu, köylüyü ve köyün meselelerini daha iyi biliyorlar. Onlardan çevreleri de çok şeyler öğrendiler. Şimdi, büyük şehirlerden köylere mektuplar yazılıyor. Kitaplar, gazeteler gönderiliyor. Onlardan mektuplar geliyor. Yedek subay öğretmenler, yaz sonunda tekrar köylerine dönecekler...

Yedek Subay Öğretmen, küçük köyde, bir gazete de çıkardı. Adı, «Karaköy Postası» idi. Başmakalesi, dahilî ve haricî haberleri de vardı. Boğmaca salgınını bildiriyor, kasaba doktorunun bu konudaki demecini ve tavsiyelerini yazıyordu. Başlıklar elle, yazılar yazı makinesi ile yazılır, fotoğraflar yapıştırılırdı. Resim; 10 günde bir muntazaman çıkan gazetenin bir sayısını tesbit etmektedir. (Karaköy Postası, okul koridoruna, köy harmanlığına, okul kapısına devamlı olarak asılmaktadır.)

Kraliçeler de

Nuh'un ANKARA MAKARNASını **Tercih ediyor**

1961 Türkiye güzeli Taç giyme merasiminde Nuh'un Ankara makarnasının hazırladığı sürpriz.

Radar Reklam

Güzellerin kollarındaki zarif çantalar içindeki nefis makarnalar ve abajurlar güzellere Nuh'un Ankara Makarnası tarafından hediye edilmiştir.

T. B. B. - 491 - 86

Nuh'un ANKARA MAKARNASI

ANKARA Makarna Un ve İrmik fabrikaları
Nuh Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi
İstanbul Tel : 22 10 72 Ankara Tel : 11 23 95

KİLOSU 15 BİN LİRAYA FUTBOLCÜ

LUİSİTO SUAREZ

İspanya Milli Takımının ve Barcelona'nın bu 26 yaşındaki meşhur soliçi İnternationale Kulübü tarafından transfer edilmiştir. Suarez, kulübünün aldığı 4 milyon liraya yakın paradan başka, kendi cebine 2 milyon lira almıştır. Suarez, İspanya'nın La Coruna şehrinde fakir bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelmişti.

JİMMY GREAVES

İngiltere Milli Takımının ve Chelsea'nin 21 yaşındaki bu sağiç oyuncusunu Milan Kulübü transfer etmiştir. Çok genç olmasına rağmen evli ve iki çocuk babası olan Greaves karısının mutabakatını aldıktan sonra İtalya'ya gitmeğe karar vermiştir. Greaves halen İngilterenin bir numaralı futbolcüsüdür.

İtalyada yabancı futbolcü ithaline ait yasak kaldırılır kaldırılmaz, kulüpler dünyanın en iyi futbolcülerine el atmış bulunmaktadırlar. Metin ve Can'dan başka, İngiltere, Cenubi Amerika ve İspanya' daki futbolcülere de göz diken ve bu oyuncuları transfer eden İtalyan kulüpleri birkaç hafta içinde 20 milyon liradan fazla bir meblâğ ödemişlerdir. Bu sayfada fotoğraflarını gördüğünüz üç İngiliz ve bir İspanyol futbolcüsünün beherine ödenen meblâğ 5'er milyon liraya gelmektedir...

JOE BAKER

İngiltere Millî Takımının bu genç santrforu da 21 yaşındadır. Çok sağlam bünyeli ve büyük bir kabiliyet olarak kabul edilen Joe Baker, İtalya birinci liginden Torino takımında oynıyacaktır. Torino takımı ayrıca İskoçya Millî Takımının gene 21 yaşındaki harika soliçi D. Law'u da almıştır.

GERRY HİTCHENS

İngiltere Millî Takımının ve Aston Villa'nın bu sarışın santrforunu da İnternationale Kulübü transfer etmiş ve mevsim sonundaki hususi maçlarında oynatmıştır. 26 yaşındaki Hitchens de evli ve iki çocuk babasıdır. Bu futbolcü, kulübüne ödenen paradan başka, üç sene için 1 milyon liradan fazla para almış bulunuyor.

TURSİL beyazı daha BEYAZ yapar

A - 366 MORAN

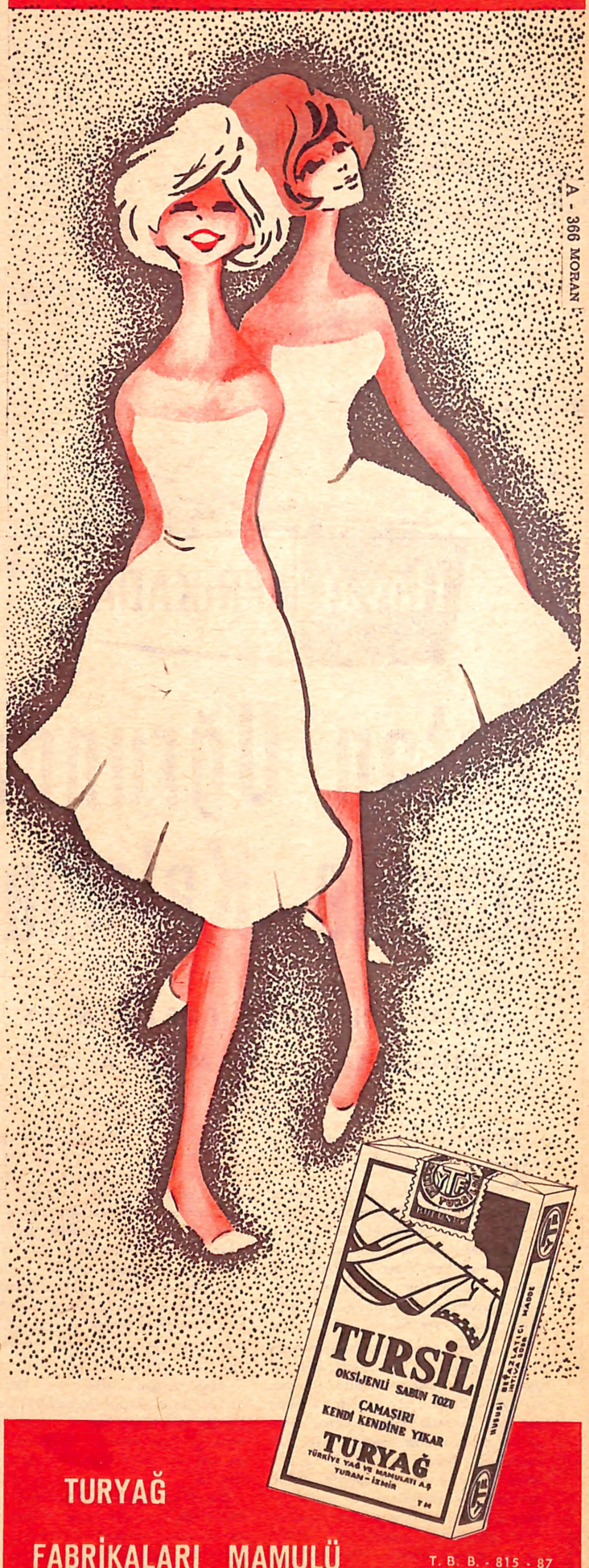

TURYAĞ
FABRİKALARI MAMULÜ

T. B. B. - 815 - 87

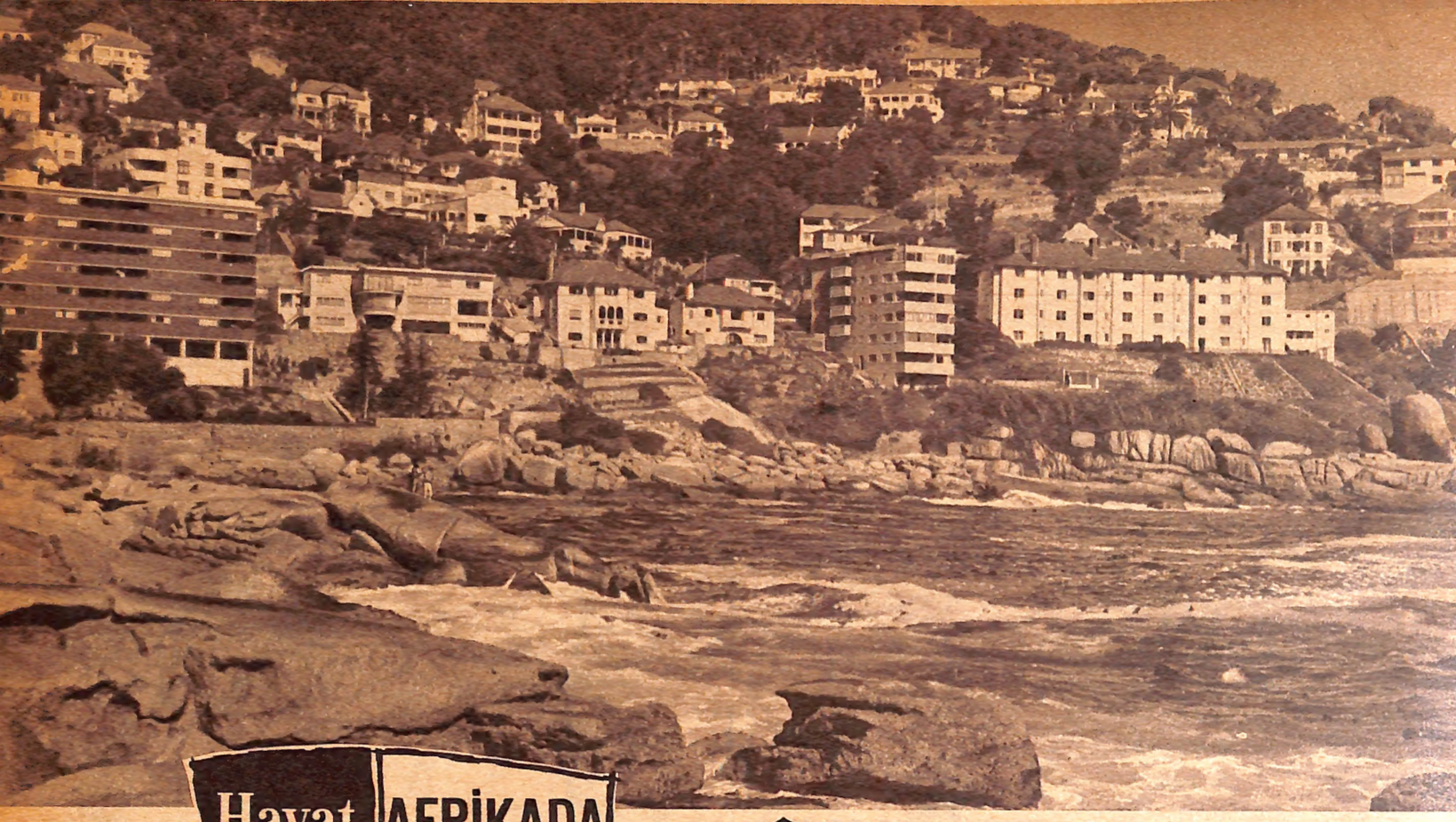

Hayat AFRİKADA

ÜMİT BURNU — Ve onun eteğindeki Cape Town şehri «Fırtınalar Şehri» diye şöhret almıştır. Fakat bu rüzgârlar şehri Güney Afrikanın en güzel köşesidir.

YÜZME HAVUZUNDA 2 ZENCİ — Mister Ludwick Lekota, Johannesburgda çalışıyor. Birkaç haftalık evli. Karı - koca senelik tatillerini Cape'te geçiriyorlar...

Vatan Uğrunda Hâmile Kalanlar

YAZAN: HİKMET FERİDUN ES

FOTOĞRAFLAR: SEMİHA ES

8

ELİMDEKİ mektupla postaneye girecek oldum. Biri önümü kesti:

— Burası karaların ve sarıların postanesidir. Giremezsiniz. Beyazlar için postane öteki köşede!... dedi.

Güney Afrikada zencilerin ve sarı derililerin her şeyi ayrı... Postaneleri, bankaları, sinemaları, otobüs durakları, tren istasyonları, aptesaneleri ve daha garibi, polis karakolları!...

Bir beyaz, zencilerin istasyonundan trene binemez. Bir tren, şehirdeki büyük garda yolcularını boşaltınca beyazlar ayrı yollardan, zenciler ise birtakım yer üstü ve bazan kilometrelerce süren yeraltı dehlizlerinden geçerek ayrı ayrı caddelere çıkarlar. Bir gün sıra sıra umumi aptesanelerin önünde, elleri pantolonunun kemerinde ve büyük bir telâş içinde her kapıya saldıran genç bir zenci görmüştüm. Kavun yiyip üstüne su mu içmişti fakir?... Her halde işi çok müstaceldi. Fakat heyhat!... Saldırdığı her kapının üzerinde «Beyazlara mahsustur», «Avrupalılara mahsustur.» diye yazmakta!... Zenci ise kıvrana kıvrana, bazan alı al, moru mor durup olduğu yerde sallanarak bir şeyler yapıyor, sonra tekrar kapılara hamle ediyordu. O böyle baygınlıklar geçirirken «Avrupalılara mahsustur» diye yazan kapıların arkasından rahatlamış, ferahlamış beyazlar sakin sakin düğmelerini ilikliyerek dışarıya çıkıyorlardı. Nihayet başka bir zenci babaları tutmuş gibi titriyen öteki araba bir şeyler söyledi ve eliyle bir yer tarif etti.

Adam ok gibi o istikamete fırladı ama, birkaç adım sonra birdenbire durdu. Olduğu yerde taş kesildi. Zannedersem artık çok geç kalmıştı. Bu sefer etrafına bakınıp saklanacak bir yer arıyor gibi idi.

Şimdi şu komik gibi görünen sahne karşısında yanınızdan geçen beyaza: «Bu ne insanlık trajedisidir» deseniz, şüphe ile yüzünüze bakar ve size sorar: «Yoksa siz komünist misiniz?...»

Güney Afrikalı bu mevzuu evinin bir

iç meselesi addeder, hele yabancıların bunu tenkidlerine pek kızar. Bana bir Güney Afrikalı:

— Bir yabancı evinize gelse ve başlasa tenkidlere... Evvelâ karınızı gösterip «Bu kaknem cadalozla yaşanır mı?... Bu zevksiz resim, tablo diye duvara asılır mı?...» diye söylense hoşunuza gider mi?... Benim politikam bu!... Beni tenkid eden milletler, — hattâ Amerikalılar bile — acaba bizim zenciye verdiğimiz hayatı temin edebiliyorlar mı?

Hakikaten de bugün Güney Afrikalı zencinin hayatı düne nazaran çok değişmiştir. Ben kendi hesabıma yüzme havuzunda, senelik tatilini geçiren zenciyi Afrikada gördüm. Zencilerin bir kısmı da bunu kabul ediyor. «Evet, diyorlar, bize daha iyi bir hayat temin ediyorlar, hattâ belki beyazlardan bizi sevenler de olabilir. Fakat bu sevgi evdeki emektar köpeğe gösterilen sevginin aynıdır. Bazan bize et de veriyorlar. Fakat sofranın altına atmak şartiyle... Aynı sofraya oturarak değil!...»

Güney Afrikanın bu deri politikasının en mühim sebeplerinden biri de şudur: Bir tarafta 3 milyon beyaz, bir tarafta 12 milyondan fazla renkli insan!... Ve Amerikan şehirlerini andıran şehirler, elmas madenleri, altın yatakları, henüz el sürülmemiş imkânları ile bir yarının cenneti!... Üstelik bu gök tırmalıyan binalarla dolu şehirleri yapan 3 milyon beyaz: «Benim babam, onun babası, büyükbabamın babası hep burada doğmuşlar... Ölürüm de gene buraları kimseye bırakmam...» demekte.

Bakalım... Afrikaan dilinde meşhur bir atasözü vardır: «More is nog'n dag» diyorlar. Mânası yarın başka bir gündür. Onun için şimdi Güney Afrikada beyazlarla siyahlar arasında çok tuhaf bir yarış başlamıştır. Beyazlar da, siyahlar da mümkün olduğu kadar çoğalmaya bakıyorlar. Caddeler karnı burnunda taze-ler, hattâ gayrı tazelerle dolu. Dünyanın hiçbir tarafında sokaklarda bu kadar çok «iki canlı», hattâ belki «üç canlı» insana ras gelemezsiniz. Beyazlar ve siyahlar memlekete hâkimiyeti ancak bunda buluyorlar: Şaka değil, bayanlar karınlarındaki çocuklarla Güney Afrikayı elde edecekler!... Hele 12 milyon karşısında, sadece 3 milyon olan beyazların telâşı ve acelesi daha fazla. Kaybedecek hiç vakitleri yok. Vatan uğrunda hemen hâmile kalmaya bakıyorlar. Bu mukaddes bir vazifedir. Sokaklar da muhterem hâmilelerle doludur. Büyük mağazaların vitrinlerinde sıra sıra gebe modaları, hâmile elbiseleri...

Bazan caddede vakitleri pek yaklaştığı için hakikaten karınları burunlarına değecek vaziyette beyaz bir kadınla, bir zenci kadının karşılaştıklarını görürsünüz. Bu son haddine gelmiş şiş karınlarla «Hodri meydan» dercesine birbirlerine doğru yuvarlak yuvarlak yürürler. Biri beyaz, öteki siyah iki şiş karnın karşılaşışı bir politik meydan okuyuştur.

Bilmem siz salıncaklı tayyare gördünüz mü?... Bu, Güney Afrikanın en tabiî manzarasıdır. 104 kişilik koca uçağa yolcular alınınca bir faaliyettir başlıyor. Tıpkı yemek zamanında sofraların kurulmasını andıran bir faaliyet!... Oturulan yerlerin tepelerine sıra sıra çocuk salıncakları — uçak şirketinin hususi ve çengelli salıncakları — kuruluyor. Yeni doğmuş yavrular da bunlara yerleştiriliyor. Ne yaparsınız?... Vatan dâvası... Güney Afrika kadını bu salıncaklarla elmas madenlerini, altın yataklarını, büyük şehirlerini kuruyor. Her şey çocuk için!... Gazetelerde otel ilânları görüyorsunuz: Tatilinizi geçirmeye gelirken çocuklarınızı da alınız!... Tatilinizi çocuklarınızla geçiriniz!...

Dünyanın hiçbir tarafında çocuklar için böyle bir otel hayatı tasavvur edilemez. Otele girilir girilmez, çocukları müessesenin nursları alıp dairelerine götürürler. Otelde çocukların lokantaları, gazoz çeşmeleri, yüzme havuzları, asansörleri, okuma ve oyun salonları, hepsi ayrıdır. Yemekleri de doktor nezaretinde bünyelerine uygun şekilde pişirilir. Hususi lokantalarına inen çocuklar hep birlikte yemek yerler. Her gün basılan listelerde — en küçüklerin de anlaması için — yemeklerin renkli resimleri vardır. Garsona bütün yemekleri aynı masada oturan erkek çocuk ısmarlar. Kızlar garsona yemek ismarlamaz. Küçük yaşta çocuğa lokanta âdabı öğretilir. Bu suretle Güney Afrika en mühim problemini halletmiştir. Çünkü senelik tatil umumi bir haldedir ve hemen herkes de çocuk sahibidir. Çocukla tatile gitmek imkânsız. Otelcilerin bu millî dâvayı halletmesi iç turizmi dehşetli kuvvetlendirmiştir. Bundan anne ve baba kadar çocuklar da memnundur. Zira yüzlerce arkadaşla birlikte otel hayatı, yüzlerce oyun, eğlence. Âdeta cennette bir tatil... Anne ve baba isterse evdeki siyah hizmetçiyi de tatile alıyorlar. Otellerde bunlar için de bir yatakhane var. Çocuklar için otel idaresi pek cüzi bir şey alıyor. Siyah hizmetçiler için de öyle...

Güney Afrikada zencilere karşı takib edilen politika Asyalılar, sarı derililer için de aynı. Meselâ gene uçağa bindiğiniz zaman bakıyorsunuz, üç Japon gazeteci, iki zenci, dört Malayalı, uçağın hususi bir kompartımanına oturtuluyor. Güney Afrika uçaklarında beyazların yeri ayrı, renklilerin kompartımanı tamamen ayrı. Halbuki Güneyde, bilhassa Cape Town'da çok kalabalık bir Malayalı, Hintli, Pakistanlı Müslüman nüfusu var. Cape'teki Müslüman mahallelerinden, Malayalıların oturdukları semtlerden geçerken burnunuza, yakılan tütsülerin kokusu gelir.

Sokaklar kedi ve çocuklarla doludur. Kısa ve kıpkırmızı feslerinin püsküllerini sallıya sallıya giden beyler ve fotoğrafınızı açtığınızı farkeder etmez hemen bir kapının içine saklanan yaşmaklı kadınlar!... Şarktan elini, eteğini çeken yaşmak ve ferace Ümit Burnu eteklerinde havalanmaktadır.

Cape Town'un Müslüman kolonisi arasında bilhassa Rüfailer ve yaptıkları âyinler meşhurdur. Cape'te bir Rüfai âyini görmek için binlerce kilometre uzaktan gelenler vardır.

Müslümanların bir kısmı hac için Arabistandaki Mekkeye, bir kısmı da Cape'ten 20 kilometre uzakta meşhur Keramata giderler. Keramat Güney Afrikada bir Müslüman Mekkesidir. Burada Asyadan Afrikaya sürülmüş maiyeti ile birlikte Şeyh Yusuf yatmaktadır. Şeyh Yusufu ziyaret eden en ümitsiz hastaların iyi olduğu, en güç muratların yerine geldiği söylenir.

Malayalı mahallelerin en mühim hâdiselerinden biri de Müslüman düğünleri. Gelinle güveyi beyaz atların çektiği açık bir arabaya bindiriyorlar. Arabacının, atların başları hep tavus ve deve kuşu tüyleri ile süslü. Ve böylece evlenenleri udlar çalarak yeni evlerine götürüyorlar. Bazı Müslüman düğünlerinde de gelin yerine, evlenen erkekler, yüzlerine duvak örtüyorlar. Bu erkek duvaklarına da «Sahara bandi» diyorlar. Sahara bandi Hindistanda da kullanılan bir nevi çiçekten duvaktır.

KARA POSTANE — Burası yalnız zencilerin mektuplarını, telgraflarını alır. Beyazların postanesi başka yerdedir...

AYNI KALDIRIMDA — Vücuduna sadece bir bez parçası dolayarak büyük şehre inen çırılçıplak vahşilere sık sık raslarsınız. İşte Durban sokaklarından biri...

GELECEK HAFTA:

Güney Afrikada harem hayatı yaşıyan

Zulular arasında bir gazeteci

DOĞAN SİGORTA

A - 338 Reklâm Moran

HER KAZADA YARDIM EDER

T. B. B. - 818 - 88

BERLİN FİLİM FESTİVALİ SONA ERDİ...

İtalya en güzel filim, Almanya en iyi rejisör, Fransa ve İngiltere ise en muvaffak yıldız verdikleri için mükâfat kazanan memleketler oldu...

Almanya muhabirimiz FARUK ARIK bildiriyor...

Festivalde en beğenilen FİLİM:

GECE
la notte

EN ÇOK BEĞENİLEN KADIN ARTİST: Fransız artistlerinden «Anna Karina», «Une femme est une femme» (Kadın Kadındır) isimli festivalde takdim edilen filmin baş rolünde oynuyordu. Anna Karina, Fransızların son senelerde çevirmeye başladıkları modern filimlerde rol alıyordu. Resimlerde onu mükâfatlar dağıtıldıktan sonra, elinde gümüşten iki ayı büstü ile görüyorsunuz.

Berlin'de iki hafta devam ettikten sonra biten 11. Filim Festivali yeni bir İtalyan filmini senenin en muvaffak kurdelâsı olarak dünyaya ilân etti. «La Notte» (Gece) adını taşıyan filimde Jeanne Moreau ve Marcello Mastroianni birlikte oynuyorlardı. 46 milletin iştirak ettiği Berlin Filim Festivali, festivalin son gecesi «200 Palace» sinemasında tertiplenen merasimle sona ermiş bulunuyor. «Gece» isimli filim Berlin şehrinin sembolü olan altın bir ayı ile mükâfatlandırılırken birincilik kazanan yıldız ve rejisörler de şöyle sıralanıyorlardı: En beğenilen kadın yıldız: Fransız Anna Karina «Kadın Kadındır» filmi ile, en beğenilen erkek yıldız: İngiliz Peter Finch «Johnnie İçin Aşk Yok» filmi ile ve en muvaffak rejisör Alman Bernhard Wicki «Malachias Harikaları» isimli filim ile bu festivalde büyük takdir topladılar.

1 Hasta Tomasso bir klinikte tedavi altındadır. Kocası ile birlikte onu ziyarete giden Lidia genç kızlık günlerinde onunla birlikte geçirdikleri sevinçli ve neşeli günleri hatırlar. Hakikatte onu daima sevmektedir. Giovanni ise onun için yabancı bir erkektir.

3 Davet edildikleri partide, karı-koca artık tamamen birbirlerinden uzaklaşmış, bambaşka dünyalarda yaşamaktadırlar. Evin sarışın güzel kızıyle flört eden Giovanni, karısının yakışıklı bir gençle öpüştüğünü uzaktan görür. Karı-koca artık yapyabancı iki insandır...

MEŞHUR bir muharrir olan Giovanni, Lidia ile evli ve on seneden beri mesut bir aile hayatı yaşamaktadır. Lidia ise zaman zaman kendini yalnız hissetmekte, sadece evliliğin mesuliyetleri ve aile vazifeleri dolayısiyle kocası Giovanni ile birlikte yaşamaktadır. Hakikatte daima çocukluk arkadaşı Tomassoyu sevmektedir. Tomasso ise bir klinikte tedavi altındadır. Bir pazar günü kocası ile onu klinikte ziyarete gittikleri vakit Tomasso ile tekrar karşılaşan Lidia, genç kızlık aşkını ve Tomasso ile birlikte geçirdikleri güzel günleri yeniden hatırlar. Artık bambaşka bir dünyada yaşamaktadır. Karısının bu durumunu farkeden Giovanni her şeye rağmen aile arasına giren soğukluğu önliyememekte ve karı-koca günden güne birbirinden uzaklaşmaktadır. Bir pazar gecesi davet edildikleri partide, dansedip eğlenenlerin saadetine imrenirler. Bu arada Lidia, Tomasso'nun tutulduğu hastalıktan kurtulamıyarak hastanede öldüğünü öğrenir. Artık onun için her şey bitmiştir. Parti bitip sabaha karşı eve dönerlerken, günün ilk ışıkları altında Lidia oturdukları parkta ağaçlar arasından güneşin doğuşunu seyrederek Giovanni'ye Tomasso'nun öldüğünü, kendisiyle evli olmasına rağmen, bütün hayatı boyunca Tomasso'yu sevdiğini anlatmaktadır.

2 Lidia evli olmasına rağmen, daima yalnız ve kendi hayal dünyasında yaşar. Kitapları ile hâtıraları onun yegâne arkadaşıdır. Aile arasına giren bu soğukluk günden güne büyümekte, karı-koca her gün birbirlerinden biraz daha uzaklaşmaktadırlar.

4 Parti bitip sabaha karşı eve dönerlerken, yeni başlıyan bir günün ilk ışıkları altında Lidia oturdukları parkta kocası Giovanni'ye Tomasso'nun öldüğünü, kendisiyle sadece evli olduğunu, fakat bütün hayatı boyunca Tomasso'yu sevdiğini anlatmaktadır.

EN ÇOK MUVAFFAK OLAN REJİSÖR: Alman rejisörlerinden Bernhard Wicki «Das Wunder des Malachias» filmiyle günün en muvaffak olmuş rejisörü seçildi ve aynı şekilde Berlin şehrinin sembolü olan gümüşten küçük bir ayı büstü ile mükâfatlandırıldı. Resimde mükâfatlar dağıtıldıktan sonra Bernhard Wicki'yi elinde mükâfatı ile rejisörlüğünü yaptığı ve mükâfat kazandığı filmi seyrederken sinemada görüyorsunuz, sağ taraftaki Bayan Wicki'dir.

EN ÇOK BEĞENİLEN ERKEK ARTİST: İngiliz artistlerinden, sinema dünyasının en popüler ve en çok sevilen artisti Peter Finch seçildi. «No Love for Johnie» filminde başrolde oynuyordu. Festivalde filmi gösterildikten sonra sahnede, gazetecilere ve sinema meraklılarına takdim edilirken en çok alkışlanan artist gene Peter Finch oldu. Soldaki resimde onu «Her Şey Yarın İçin» filminin ünlü kadın artisti Mary Peach ile birlikte görüyorsunuz...

TÜRKÇEYİ İYİ BİLİYOR MUSUNUZ?

Ş. KUTKAN

SARAÇ

Arapçası (serrâc) dır. (Serc), Arapçada (at eyeri) demektir. Bu gibi eşya yapan sanatkâra da (serrâc) diyorlar. Bu kelime dilimizde (saraç) olmuştur.

■

TERFİ - TERFİH

İşte birbirine karıştırılan iki kelime daha. Birincisinin aslı (terfi') dir. Kökü (ref') dir. Mânası, (yukarı kaldırmak, yukarı kaldırılmak) tır. (Terfi') yükseltmek demektir. Biz bunu (yükselmek) mânasında kullanırız, meselâ (baremin sekizinci derecesine terfi ettim) deriz.

(Rif'at, irtifâ', mürtefi', tereffu', murâfaa, refi', refîa) kelimeleri hep bu köktendir.

(Terfih) kelimesi bu kökten değildir, (refâh) tan gelir. Aslı da, uzun (î) ile (terfih) tir. Mânası (bir kimseyi refâha kavuşturmak) tır. Terfi, insanı mutlaka terfih etmez. (Refâh), her şeyi temin edilmiş, bol ve kolay yaşama halidir. Buna, gene aynı kökten (müreffeh) hayat da denir.

■

TÎZ-REFTÂR

Soru — Bir fıkra muharriri, Ziya Paşanın (Tîz-i reftâr olanın pâyına dâmen dolaşır) mısraındaki fikri tenkid ediyordu. Doğrusu (tîz-i reftâr) mıdır, yoksa (tîz-reftâr) mıdır?

Sütununuzla belki ilgisi yoktur ama, sırası geldi de soruyorum: Ziya Paşa böyle bir fikri nasıl müdafaa edebilmiş?

Adıyaman: Ç. A.

Cevap — Doğrusu (tîz-reftâr) dır. Yani arada izafet takısı yoktur. (Çubuk yürüyüşlü) demektir. (Tîz-reftâr olmak) çabuk yürümektir. (Tîz) sıfattır, çabuk demektir. (Reftâr) (yürüyüş, yürüme) mânasına isimdir. Buna benzer birkaç kelime daha bulalım; yani sıfatı önce, ismi sonra gelen birkaç kelime: Bed-ahlâk, bed-tıynet, bed-çehre. Bunları, nasıl, bed-i ahlâk, bed-i tıynet, bed-i çehre diye söylemiyorsak, (tîz-reftâr) a da (tîz-i reftâr) diyemeyiz.

Ziya Paşanın fikrine gelince:

Beytin tamamı şöyledir:

Erişir menzil-i maksûduna âheste giden:
Tîz-reftâr olanın pâyına dâmen dolaşır..

Ziya Paşa, tasavvufu tam mânasiyle anlamış bir şairdir. Beytin mânası umumi değil, hususidir. Ziya Paşa bu beyti, tasavvuf meclislerinde senelerce ahlâk, ilim ve hal terbiyesi görmeden, (teptim, keçe; sivrilttim, külâh) kabilinden, hemen kemale ermek ve yarım yamalak öğrendiği birkaç şeyi şurda burda satmak istiyenler için söylemiştir.

Merhum Niğdeli Hakkı Hoca da, Ziya Paşanın bu beytini yanlış anladığı için, ona şu kıtayla cevap vermiştir. Yanlış bir anlayış, fakat güzel bir cevap:

Kalmadı mahzûru artık tîz-reftâr olmanın:
Câmeyi hayyâtlar, hep, şimdi dâmensiz biçer.
Tîz-reftâr olmıyanlar, mutlaka pâmâl olur:
Yelkovan, bak, akrebi saatte bir çiğner geçer.

KISACIK BİR SAADET

YAZAN: ERNEST HEMİNGWAY — ÇEVİREN: VAHDET GÜLTEKİN

2

Çıkan kısmın özeti:

Francis Macomber, karısı Margaret'le beraber, Afrika'da vahşi hayvan avına çıkmıştı. Yanlarında, kılavuz olarak tutulmuş Avrupalı avcılardan biri de vardı. Macomber, iyi avcı olduğu halde, hayatında ilk defa aslanla karşılaşınca, korkmuş, korktuğunu da açığa vurmuştu. Aslanı kılavuz avcı Wilson vurmuş, Francis'i zor durumdan kurtarmıştı. Fakat, Francis Macomber için en büyük felâket bu yüzden karısının sevgisini kaybetmiş olmasıydı. Çünkü onun Wilson'un cesaretine hayran olduğunu görüyordu. Şimdi korkak olmadığını göstermek için yeni bir ava hazırlanıyordu. Ertesi sabah yabani manda avına çıkacaklardı.

MARGARET:

— Ben de gelirim!... dedi.

— Yo, gelemezsiniz.

— A, gelirim işte. Gelemez miyim, Francis?

— Niye sen burda kalmıyorsun?

— Dünyada kalmam! Bugünkü gibi bir şeyi dünyada kaçırmak istemem.

Wilson, kendi kendine: «Demin giderken, ağlamaya giderken, ne iyi bir kadına benziyordu! Durumu anlar, kavrar gibiydi; kocası adına da, kendi adına da üzülmüş gibiydi. Gitti, aradan yirmi dakika geçti, Amerikan kadınının o insafsızlığına yeniden bürünmüş olarak geldi. Dünyanın en berbat kadınları. Sahi, dünyanın en berbat kadınları.» diyordu.

Francis Macomber:

— Yarına başka bir komedimiz var... dedi.

Wilson:

— Siz gelmiyeceksiniz! dedi.

Margaret ona dönerek:

— İşte bunda yanılıyorsunuz... dedi. Sonra, sizin göstereceğiniz marifeti öyle görmek istiyorum ki! Bu sabah pek harikulâdeydiniz. Şunun bunun kafasını uçurmak harikulâdelikse eğer.

Wilson:

— Yemek geldi... dedi. Pek neşelisiniz, değil mi?

— Elbette ya! Kederlenmeye gelmedim ben buraya.

— E, kederlenecek de bir şey olmadı.

Çaydaki çakılları, karşı yakadaki ağaçlıklı yüksek kıyıyı görüyordu. O sabahı hatırladı.

Margaret:

— A, yo! dedi. Pek eğlenceli oldu. Bir de yarın. Bilemezsiniz yarını nasıl iple çekiyorum!

Wilson:

— Camus sunuyor size kocanız!... dedi.

— Hani koca koca inek gibi şeyler, tavşan gibi sıçrıyorlar, onlardan mı?

Wilson:

— Bence çok güzel bir tarif bu! dedi.

Macomber:

— Eti çok güzeldir!... dedi.

Karısı:

— Sen hiç vurdun mu, Francis? diye sordu.

— Vurdum.

— Tehlikeli değiller, öyle mi?

Wilson:

— Yalnız üzerinize devrilirlerse tehlikelidirler... dedi.

— Buna memnun oldum doğrusu.

Macomber manda bifteğinden bir parça kesip çatalının sırtına biraz patates ezmesi, salça, havuç koyarken:

— Kaltaklığı biraz kibarca yapsan olmaz mı, Margot! dedi.

Karısı:

— Yapabilirim sanıyorum, dedi, değil mi ki sen bu kadar güzel söyledin.

Wilson:

— Akşama şampanya içeceğiz aslanın şerefine. Öğle sıcağında pek olmaz... dedi.

Margot:

— A, aslan! dedi. Aslanı unutmuştum ben!

Robert Wilson, içinden: «Adamı amma da kışkırtıyor ha!» diyordu. «Yoksa böylelikle güzel bir komedi mi hazırlıyor aklınca? Kocasının korkak olduğunu görünce bir kadın neler yaparmış meğer! Müthiş insafsız bir kadın. Ama, kadınların hepsi insafsızdır ya. Erkekleri onlar çekip çevirirler; çekip çevirmek için de insafsız olmak ister bazan.»

Gayet nazik bir tavırla:

— Biraz daha manda eti buyrun... dedi.

■

O gün öğleden sonra, ikindiye doğru, Wilson'la Macomber, yerli şoförle tüfek taşıyıcılardan da ikisini alarak,

DOĞAN KARDEŞ PANORAMİK KARTPOSTALLARI

45 çeşit memleket manzarası

PERAKENDE SATIŞ FİYATI: 100 Krş.
TOPTANCI BAYİLER İÇİN: 65 Krş.

TAŞRA İÇİN ÖDEMELİ SİPARİŞ ADRESİ: BATEŞ BAYİLİK TEŞKİLÂTI - AYDINLIK HAN, KAT 2, CAĞALOĞLU - İSTANBUL

otomobille gittiler. Margaret Macomber kampta kaldı. Çok sıcakmış, ertesi sabah gidecekmiş onlarla beraber.

Uzaklaşırlarken, Wilson baktı: Margaret o koca ağacın altında ayakta duruyordu. Pembemtırak hakî elbisesiyle, güzelden daha çok, sevimli bir hali vardı. Siyah saçlarını arkaya doğru taramış, ensesine yakın topuz yapmıştı. Wilson, içinden: «Yüzü öyle terütaze ki İngiltere'de olsa ancak bu kadar olur» diyordu.

Araba diz boyu otların içinden geçip, ağaçların arasından yemiş ağaçlarının bulunduğu alçak tepelere doğru saparken Margaret onlara el salladı.

Yemişlik koruda bir antilop sürüsüne rasladılar, arabadan atlayıp, yayvan, ayrık boynuzlu yaşlı bir erkek antilopa usulca yaklaştılar, Macomber pek ustaca ateş ederek hayvanı vurdu, bol bol iki yüz yardadan yere devirdi, sürüyü darmadağın etti. Antiloplar deli gibi sıçrıyorlar, bacakları yukarıda, birbirinin üzerinden atlıyorlardı: Hani kimi vakit insan ruyasında uçar gibi olur, tıpkı öyle.

Wilson:

— İyi vurdunuz, küçük hedef bunlar... dedi.

Macomber:

— Vurmaya değer bir şey miydi bari? diye sordu.

— Harikulâde. Hep böyle vurursanız hiç zorluk çekmezsiniz... dedi Wilson.

— Yarın mandaya raslar mıyız dersiniz?

— Çok muhtemel. Sabahleyin erkenden karınlarını doyurmaya çıkarlar, talihimiz yaver giderse açıklık bir yerde yakalarız onları.

Macomber:

— Şu aslan işini unutturmak istiyorum. Karının seni o durumda görmesi hiç de hoş bir şey değildir... dedi.

Wilson içinden: «Senin o duruma düşmen ondan da beterdir bence. Karın olsun, olmasın. Böyle bir şeyden sonra onun lâkırdısını etmek de hiç hoş bir şey değildir.» diyordu.

— Ben olsam bunu aklımdan çıkarırdım artık. Aslanla ilk defa karşılaşınca kim olsa şaşırır. Kapandı artık... dedi.

Wilson böyle diyordu ama, o gece yemek yedikten, ateşin başında da birer viski-soda içtikten sonra, Francis Macomber yatağına uzanmış, cibinliği çekmiş, gecenin seslerini dinlerken baktı ki kapanmamıştı. Ne kapanmıştı, ne de başlıyordu. Olduğu gibi karşısındaydı, hem de kimi yerleri söküp atılamıyacak kadar kuvvetlenmiş olarak. Utanıyordu. Yalnız, utanmadan çok, içinde soğuk, kof bir korku duyuyordu. Eskiden kendine karşı güven bulunan yerde şimdi bütün derinliğince soğuk, cıvık bir boşluk vardı, bu ona baygınlıklar veriyordu.

Bütün bu olup bitenler, bir gece önce, uyanıp da ırmağın oralardan doğru bir aslan sesi duyduğu anda başlamıştı. Derin bir sesti bu; sonunda da öksürük hırıltısı gibi bir şey duyuluyordu ki insana sanki aslan çadırın hemen dışındaymış gibi geliyordu.

Francis Macomber geceyarısı uyanıp da aslanın sesini duyunca korkmuştu. Karısının, derin uykuda, düzgün soluyuşunu duyuyordu. Ne: «Korkuyorum!» diyebileceği biri vardı, ne de korkusunu paylaşabileceği biri. Orada öyle tek başına yatarken Somali atasözünü de bilmiyordu. Bu atasözüne göre yiğit bir adam aslandan üç kere korkarmış: Bir, ilk defa izini görünce; bir, ilk defa kükreyişini işitince; bir de, ilk defa karşı karşıya gelince.

Sonra, daha güneş doğmadan, yemek çadırının önünde, fener ışığında kahvaltılarını ederlerken, aslan bir daha kükredi, Francis aslanı kampın hemen alt başında sandı.

Robert Wilson tütsülenmiş ringa balığıyle kahvesinin üzerinden başını kaldırarak baktı.

— Moruk bir şeye benziyor. Bakın nasıl öksürüyor... dedi.

— Çok yakında mı?

— Çaydan iki, üç kilometre kadar yukarıda.

— Görelim mi?

— Bir bakalım.

— Kükremesi bu kadar uzaktan gelir mi? Âdeta kampın içindeymiş gibi geliyor.

Robert Wilson:

— Hayli uzaklardan gelir. Nasıl gelir şaşılacak şeydir. Allah vere de vurulabilir bir kedi olsa. Çocuklar söylediler, buralarda bir tane pek büyük varmış... dedi.

Macomber:

— Ateş edersem neresinden vurmalıyım ki kaçamasın? diye sordu.

Wilson:

— Omuzundan. Vurabilirseniz, ensesinden. Kemiğine ateş etmeli. Kırıp çökertmeli... dedi.

Macomber:

— Tam yerine yerleştirebilirim sanıyorum... dedi.

Wilson:

— İyi ateş ediyorsunuz. Acele etmeyin. Pundunu kollayın. Bütün iş ilk giren kurşunda... dedi.

— Ne kadar bir uzaklıktan ateş edeceğiz?

— Bilemem. Aslanın bileceği iş bu. Vurabileceğinizi aklınız keseceği kadar yakına gelmedikçe ateş etmeyin.

— Yüz yardadan daha yakına kadar mı?

Wilson, Francis Macomber'e şöyle bir baktı:

— Yüz yarda kadar iyidir. Daha da yaklaşmasını bekliyebilirsiniz. Ondan daha uzaktayken ateş etmeye kalkmayın. Yüz yarda iyi bir uzaklıktır. Neresinden isterseniz vurabilirsiniz bu uzaklıktan. Hanım geliyor.

Margaret:

— Günaydın, dedi, şu aslanın peşine düşüyor muyuz?

Wilson:

— Siz kahvaltınızı eder etmez. Kendinizi nasıl hissediyorsunuz? dedi.

Margaret:

— Harikulâde... dedi. Pek heyecanlıyım...

Wilson:

— Gideyim bakayım, her şey hazır mı... diyerek kalktı.

O giderken aslan bir daha kükredi. Wilson:

— Gürültücü serseri! Susturacağız şunu... dedi.

Margaret:

— Ne var, Francis? diye sordu.

— Hiç! dedi Macomber.

— Yo, bir şey var... Neye canın sıkıldı?

— Hiçbir şeye.

Margaret onun yüzüne bakarak:

— Söyle. Kendini iyi hissetmiyor musun yoksa? dedi.

Macomber:

— Şu pis kükreme... dedi. Bütün gece kükredi durdu.

— Niye uyandırmadın beni? Duymak isterdim. *(Devamı gelecek sayıda)*

İSTANBUL İÇİN TOPTAN SATIŞ YERİ:
DİVANYOLU, KLOTFARER CAD. 7

PERAKENDE SATIŞ YERLERİ: GALATASARAY, ATLAS SİNEMASI YANI VE DİVANYOLUNDAKİ DOĞAN KARDEŞ MAĞAZALARI

Hayat

MAN

ZARA

CLAUDE MONET

«Cap d'Antibes»

Saçların dökülme
kepeklenme ve
yağlanmasını

Tevzi yeri P.K 368 İst. Tel 22 56 33

Yalnız
çinko
TABİİ ÜSAREDEN MAMUL
Saç likidi önler

ECZANE VE PARFÜMERİLERDEN TEMİN EDEBİLİRSİNİZ.

İL - 7188- 90

Yazlık Hazır Elbiseler

A **Y. TIKTINER** — Karamelâ rengi dakronla karışık ince pamukludan eteği plise, öğleden sonra robu.

B **LOUIS FERAUD** — Yeşil bantlı lâcivert ketenden kolsuz rop.

C **BRIGITTE DE CANNES** — Düz ve emprime poplinden tamamen dekolte akşam robu.

D **JOPPY** — Üst kısmı pembe, eteği ise pembe ve gri çizgili ve beli kalça üzerinden başlıyan çok şirin ve geniş bir rop.

E **BRIGITTE DE CANNES** — Emprime poplinden dekolte rop ve üzerinde bolerosu.

F Çizgili poplinden, eteği pliseli güzel bir plâj kıyafeti.

ÜLKER
En nefis bisküvi

Mükemmel bir traş için...

Traştan sonra yüzünüzün rahatlanmasını istiyorsanız siz de her erkek gibi TARR sürünüz. Çünkü TARR traş losyonu ile traştan sonra yüze yapılan masaj, cildinize taravet ve gençlik verir, kırışıkları yok eder, hoş bir koku ve hafif bir serinlik bırakır

Onun için, evvelâ traş, sonra

TARR

SCHERK

T. B. B. - 816 - 84

TT 160

A - 171

KADIN DÜNYASINDAN

İtalyan Rivierasında fazla dekelto mayolarla dolaştığı için

Kıral Baudoin, Prenses Paola'yı geri çağırdı...

Haziran sonundan beri, Viareggio'daki bir villâda tatillerini geçirmekte olan Prenses Paola ve Prens Albert, ansızın, oradaki dostlarına adamakıllı veda bile edemeden, bagajlarını otomobillerine koyup Belçikaya hareket ettiler. Halbuki orada en az bir ay kadar kalmak üzere hazırlık yapmışlardı. Bu âni hareketin sebebi birkaç gün sonra belli oldu. Prenses fazla dekolte mayolarla geziyormuş. Bu kıyafette birçok yerlerde resmi çıkan Prensesin, böyle lâubali davranışı Belçika Kıralını sinirlendirdiği için, bir emirle Paola'yı Brüksel'e çağırtmış. Birdenbire ayrılışlarının gerçek sebebinin bu olduğunu Prenses sonradan bir arkadaşına söylemiştir. Bu olay İtalyan Rivierasında bir skandal olarak vasıflandırılıyor.

FREDO KOLONYALARINI

Çünkü...
Tabiî Esanslarla imâl edilmiştir.

REKLAM MORAN A. - 193

T. B. B. - 817 - 85

Gördüğünüz bayanın çorabı kazaen bir bisikletin çamurluğuna takılıp yırtılıveriyor.

Hemen o civardaki otomatik çorap makinesinden bir çorap alıyor...

Otomatik çorapcı hanımların emrinde

Bayanların en korktuğu şey çorap kaçmasıdır. Aksi gibi bu iş de en sıkışık zamanda olur. Tam bir yere giderken yolda, bir de bakarsınız, çorabınız bir yerinden akıvermiş. Daha ikinci giyişinizdir. Ama aksilik, biri ayağınıza basar, yahut pürtüklü bir yere sürünürsünüz. Çorabın parasına mı acımalı, yoksa ziyaretinize kaçık çorapla gitmek zorunda oluşunuza mı?... İşte bu sıkıntıyı bir parça önliyebilmek için, İsveçte otomatik çorap satıcıları hazırlanmış. İstediğiniz boyda çorabı buradan, daha doğrusu bu makineden kolayca alıp gi-

Prenses Paola'nın şortu biraz fazla kısa görünüyor. Daha doğrusu Belçika sarayına mensup bir prenses için kısa sayılabilir. Aslında pek de dekolte denilemez...

Paola İtalyan Rivierasına bir ay kalmak niyetiyle gitmişti. Günün önemli bir kısmını plâjda geçiriyordu. Ama Kıral Baudoin'ın bu kadar titizlik edeceği hiç aklıma gelmemişti.

Onlar da herkes gibi, güneşten ve denizden faydalanmak, hiçbir şey düşünmeden sere serpe oturup kalkmak niyetinde idiler... Ama olmadı.

Şimdi iş çorabı değiştirmekte... Bunun da kolayı var. Otomatiğin bulunduğu dükkânın kapı aralığında münasip bir köşe bulup yeni çorabını giyiyor, eskileri de çantasına atıyor. Artık istediği yere rahatça gidebilir. Hem yepyeni çorabiyle.

yebiliyorsunuz. Fiyatı da çok uygun. Bundan başka, çorap el değdirilmeden, hususi makinelerle hazırlanıp paket edilmiştir. Eğer paketi açıp giyerken tırnağınız takılmazsa, çorabın kaçması ihtimali yok. Bütün bu iş tahmininizden kolay, çabuk oluyor. Hem de daha hesaplı.

Her sabah üç saat sadece tatbiki yemek dersleri yapılır. Dünyanın en zengin sofralarında aranılan yemeklerin hepsi burada öğretilir. Resimde bir yemek dersi görülüyor.

Zarafet evvelâ giyim, sonra tavır ve konuşmakla başlar. Yürüyüş tavır ve hareketlerin en önemlisidir. Maxim dersanelerinde bu egsersizler çok ciddî şekilde tatbik edilir.

Zarif yürümek, misafir ağırlamak, güzel sofra kurmak mektebi...

Fransızların zarafeti ve zevkleri öteden beri bütün aristokrasi muhitlerinde örnek teşkil edegelmiştir. Fransız mutfağı, bilhassa Batı memleketleri arasında, midesine düşkünlerin gözlerini daima üzerine çekmiştir. Giyimde, saç tuvaletinde, ziynet eşyaları seçiminde Fransız modası her zaman ön plânda gelmiştir.

Bu yakınlık ve temayül daha ziyade yabancılarda görülür. Fransaya giden birçok yabancı kadın, bu memleketin çekiciliğini kendine de aşılamak sevdasındadır. Paris'in ünlü «Maxim» lokantası sahibi, Fransız zarafetini ve inceliğini benimsemek istiyenlere bunu öğretmek gayesi ile bir görgü mektebi açmıştır. Bu mektep her hangi bir bakım kursu ile mukayese edilemez. Burada en aristokratik muhitlerdeki davranışlarla ilgili konular üzerinde durulur. Mektebin müdavimleri de prensesler, milyoner çocukları, tanınmış şahsiyetlerdir. Mutfak Fransız sosyetesinin tanınmış simalarından Kontes de Toulouse Lautrec'in nezareti altındadır. Madam Gisèle d'Assailly görgü dersleri, Barones Monique de Nervo da zarafet ve konuşma dersleri verirler. Kısaca zarif ve asil bir hanım olarak yetişmek için gerekli her şey düşünülmüştür. Her şeyin mektebi oluyor da, görgü mektebi niçin olmasın? Hele bu türlüsüne can feda...

PHILIPS

Bugün, bütün Dünyanın kullandığı bu standart tip PHILIPS radyosuna Türkiye'de siz de sahip olabilirsiniz.

- 3 dalga bandı,
- 5 lâmba,
- 4 zarif tuş,
- fevkalâde müzikal hoparlör
- Pikap bağlama tertibatı
- 3 muhtelif renkte piyasaya arzedilmiştir.

BÜTÜN PHILIPS BAYİLERİNDE
Fiatı: 450, — TL.

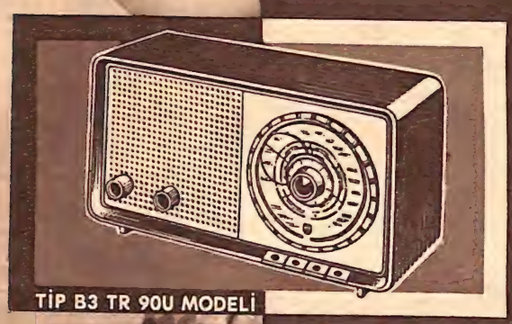

TİP B3 TR 90U MODELİ

Moran A - 362 T. B. B. - 819 - 92

Himmler, Nürnberg'deki bir geçit resminde Führer'i selâmlarken. Solda görülen yaveri Karl Wolff'dur.

MUCİZE YARATAN ELLER 6

Kurtulanların Sayısı Gittikçe Artıyor

YAZAN: JOSEPH KESSEL — ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

ÇIKAN KISIMLARIN ÖZETİ

Holândalı Doktor Kersten, midesinden rahatsız olan SS lideri Himmler'in sancılarını masajla dindiriyordu. Buna karşılık, Himmler'den Gestapolar tarafından tevkif edilen tanıdıklarının serbes bırakılmasını istiyordu. Himmler her arzusunu yerine getiriyor, onunla bir arkadaş gibi dertleşiyordu. Bu arada, Dr. Kersten, SS'lerin Holânda'da yaptığı zulümleri önlemek için yeni bir usul bulmuştu. Adres olarak Himmler'in özel bürosunu vermiş, Brant'ın da yardımiyle gelen mektupları sansürden kurtarmıştı... Ayrıca, Himmler'e de bu mektupların «aşk mektupları» olduğunu söylemişti. Himmler hovarda bir erkek geçindiğinden, onun bu hareketini hoş görmüştü.

İŞTE böylece Holânda'dan Kersten'e mütemadiyen «aşk mektupları» geliyordu! Bu mektuplarda yazılan birçok zulüm, itisaf, yolsuzluk ve adaletsizlik olaylarının hepsini önlemeğe imkân yoktu ama, Kersten, bu listelerden kendisini en çok müteessir edenleri seçiyor; bunları, tam münasip bulduğu zamanlarda, Himmler'e anlatıyordu.

Yavaş yavaş Kersten bu tavassut tekniğini geliştirmeğe muvaffak oldu. Hastalığı hâd bir hal alıp da ıstıraplarından ancak ve ancak Kersten'in ellerinin kurtaracağı muhakkak bulununca, doktor ya bir adamın affını, ya birinin hapisten kurtarılmasını veya verilmiş bir emrin geri alınmasını Himmler'den istiyordu. Fakat böyle fırsatlar çok nadirdi. Sancılar geçti mi, Kersten nüfuzunu kaybediyordu. Bu hallerde Reichsführer'in hudutsuz olan gururunu okşamak lâzım geliyordu.

Himmler, geleceğin insanüstüne tapınmakla kalmaz, Frederick Barbarosa ile Henry Fowler gibi geçmişte yaşamış kahramanlara da saygı gösterirdi. Onun bu zayıf noktalarını bildiği için Kersten, sırasını getirdikçe, onu meselâ şöyle pohpohlardı:

— Gelecek yüzyıllar boyunca siz Alman milletinin en büyük lideri, eski

HAYAT - 93

PİVALE NEVZAT KIRDAR
Adı..Ağız Tadı...

Gestapo ajanı şöyle sordu: "Bir Alman doktorunun Yahudileri tedavi etmesinin şiddetle yasak olduğunu bilmiyor musunuz?...„

şövalyeler âyarında misli görülmemiş bir kahraman olarak anılacaksınız. Fakat unutmamalısınız ki bu adamlar şöhretlerini yalnız kuvvet ve cesarete borçlu bulunmuyorlar. Bunlar aynı zamanda âdil ve âlicenap idiler. Gelecek yüzyıllardaki şöhretiniz için, Herr Reichsführer, siz de öyle affedici ve âlicenap olmalısınız.

Himmler bu methiyelere inanıyor, bunları dinleyince:

— Aziz dostum Kersten, diyordu, sen benim biricik dostumsun; beni anlıyan ve bana yardım eden tek arkadaşımsın sen!

Bunları söyledikten sonra da Brandt'ı çağırır, ona Kersten'in verdiği isimlerin bir listesini hazırlatır veya bir tahliye emri imza ederdi. Çoğu vakit de, imzanın üstünde boş yer kalınca, Brandt buraya gizlice iki, üç isim daha ilâve ederdi.

Bu suretle kurtulanların sayısı gittikçe arttı, arttıkça da bir tehlike membaı olmaya başladı. Zira Gestapo şefleri, engizitörler ve cellâtlar Himmler'in neden bu adamları böyle serbes bıraktığına şaşıp kalıyorlardı. Hiçbiri o taraftan böyle merhametli emirler geldiğine şahit olmamışlardı. Onlara daima sert davranmak, insaf ve merhamet tanımamak, ellerinden geldiği nispette zulmü arttırmak hususunda emirler veren o değil miydi? Şimdi bu değişikliğe sebep neydi?

Kersten onların, ergeç, bunun sorumlusunu keşfedeceklerini bilmiyor değildi.

GESTAPO'DAN BİR ZİYARET

Kersten uzun müddet rahat bırakılmıştı. Derken, 1941 yılı ocak ayının erken bir sabahında, Berlin'deki apartmanının kapısı önünde iki Gestapo ajanı belirdi. Bunlardan biri:

— Sizinle konuşmak istiyoruz... dedi.

Sırtında hâlâ pijama olan Kersten bunları kendi çalışma odasına götürdü. Acaba niçin gelmişlerdi? Sakın kullandığı Himmler'in posta adresini Holânda'daki biri itiraf etmek mecburiyetinde bırakılmış olmasın? Yoksa, af listelerine Himmler'in imzası üstüne Brandt tarafından ilâveler yapıldığını mı keşfetmişlerdi? Iki ihtimal de onu mahvedebilirdi.

Çalışma odasında iki ajandan biri ona şunu sordu:

— Hastalarınız arasında hiç Yahudi asıllı kimse var mı?

Sorgunun bu şekil almasından ferahlık duyan Kersten:

— Tabiî var... diye cevap verdi.

Ajan tekrar sordu:

— Bir Alman doktorunun Yahudileri tedavi etmesinin şiddetle yasak olduğunu bilmiyor musunuz?

Kersten nazik bir eda ile:

— Fakat ben Alman değilim ki, ben bir Fin'im! dedikten sonra pasaportunu çıkarıp gösterdi.

Bu vesika karşısında ajanlar hemen tavırlarını değiştirip neredeyse af diliyecek bir hal aldılar ve geldikleri kadar çabuk çıkıp gittiler.

Ajanlar gittikten sonra Kersten oturup kendi kendine düşünmeğe başladı. Bunların ziyaretlerinin asıl sebebi neydi acaba? Onu hakikaten bir Alman mı sanmışlardı? Olamazdı bu; Gestapo onun hakkında her şeyi biliyordu. Yalan söylemiş bile olsaydı gidip Finlândiya Elçiliğinden meseleyi tahkik edebilirlerdi. Şu halde neydi sebep? Bir ihtar mı? Bir gözdağı vermek mi? Yoksa bir şantaj mı?

Bu ziyareti Himmler'e anlattığı vakit Reichsführer derhal telefona sarılıp bir numara çevirdi ve hiddetten yüzü sararmış olduğu halde:

— Sebep ne olursa olsun Doktor Kersten'e müdahaleden sizi menederim. Bu, bir emirdir. Doktor yalnız bana karşı sorumludur... diye bağırdı.

Fakat bundan pek az sonra Rudolf Brandt ona Heydrich'e karşı müteyakkız davranması tavsiyesinde bulundu. Reinhard Heydrich işkence, zulüm ve dehşet hiyerarşisinde Himmler'den bir parmak aşağı, Gestapo'nun başı bulunuyordu. Son günlerde Heydrich meslektaşlarına Kersten'den şüphelendiğini söylemişti. Ona göre Kersten ya bir düşman ajanı veya hiç değilse Almanyanın düşmanları hesabına Himmler üzerinde nüfuzunu kullanan bir adamdı. Heydrich bunlara pek yakında deliller göstereceğine dair teminat vermişti.

1941 yılı şubatının sonlarına doğru, Himmler'in karargâhından çıkmak üzere iken Kersten, Heydrich'le karşı karşıya geldi. *(Devamı gelecek sayıda)*

İL - 6841 - 94

ILANCILIK

HARRIET HUBBARD Ayer

Kurumuş cildler için hazırlanmış hususi kremler

FORMULINE gündüz için

FORMULAYER gece için

YURDUMUZUN MEYVALARI

ELMA

Bu yazı Dr. Galip Ataç'ın Radyo Konuşmalarından alınmıştır.

BİLİRSİNİZ ki, ilk anamız Havva ile ilk babamız Âdemin cennetten çıkarılmaları Havva anamızın elma yemesi yüzünden olmuştur. Demek ki, Havva anamız elma yemiş, eşine de ondan yedirmiş olmasaydı, ikisi de hiçbir vakit cennetten çıkarılmıyacaklardı. O halde, Havva ile Âdemin nesli olan insanların meydana gelip gelmiyecekleri pek şüpheli kalırdı.

Havva anamızla Âdem babamızın, elma yemeden, zürriyetleri olacağı farzedilse bile, onların çocukları, torunları, torunlarının torunları, yani bize gelinciye kadar insanların hepsi dedeleri gibi cennette kalacaklardı. Vakaa cennet bahçelerini pek güzel, pek ferahlı diye tarif ederler ama, daima öyle bir yerde yaşamak, saadet demek olmaz. Dünyada felâket olmasaydı, saadetin tadı anlaşılmazdı. Saadetin tatlı olduğunu, felâketin acılığı bildirir. Her şeyin kadri mukayeseyle belli olur. Bu dünyada fena adamlar olmasaydı, iyilerin iyiliği anlaşılmazdı. Havva anamızla Âdem babamız yeryüzüne inmemiş olsalardı, onların zürriyeti olan bizler de saadetin mânasını anlıyamazdık. Yeryüzünde, sırasına göre, saadet de, felâket de bulunduğu için biz insanlar ikisini birbiriyle mukayese ederek saadetin lezzetini, felâketin de acılığını anlıyabiliyoruz.

Elma, ilk anamızla ilk babamızın yeryüzüne inmelerine sebeb olduğu için, bizim şimdi saadetin mânasını anlıyabilmemiz de onun sayesinde demektir. Bundan dolayı elmayı her sene ilk defa gördüğümüz vakit selâmlamalıyız...

Zaten, Havva anamızla Âdet babamızın yeryüzüne nasıl inmiş olduklarını hikâye eden Büyük Kitap bile, elmanın iyiliğini takdir ederek birkaç yerinde ona iltifat göstermiştir. Meselâ bir yerinde, bir genç kız, sevgilisi delikanlının boyunu, bosunu söylerken, «Senin yanında bulunduğum vakit kendimi bir elma ağacının tatlı gölgesinde dinleniyormuşum gibi bulurum» der. Bir delikanlıyı elma ağacı kadar heybetli göstermek, şimdi bize pek de güzel bir teşbih görünmezse de, elma ağacı için sevgilinin gövdesine benzemek bir şeref olsa gerektir. O kitabın başka bir yerinde de, bu sefer bir delikanlı, sevgilisini sena ederken, «Senin nefesin bana elma kokusu gibi tatlı geliyor» diye anlatır... Şimdi, sevgilinin nefesini kayısı kokusuna benzetmek bize daha güzel gelirse de, o Büyük Kitabın yazıldığı zamanda kayısı Çin diyarından henüz çıkmamış olduğu için, kitabın teşbihi ayıplanamaz...

Elmanın bir iyiliği de, bayanların iskarpin giymelerine sebeb olmasıdır. Çünkü Havva anamız yeryüzüne gelirken, ilk işi ayaklarına pabuç giymek olmuştur. Daha doğrusu onu yeryüzüne gönderenler, ayakları yeryüzündeki taşlardan ve dikenlerden inciniceğini düşünerek ayaklarına bir çift ayakkabı giydirmişlerdir. Demek ki, Havva anamız elma yememiş olsaydı, ayakları daima çıplak kalacak, onun torunları olan bayanlar da, gittikçe güzel şekillere giren o güzel iskarpinleri hiçbir vakit giymiyeceklerdi... Tuhaf düşünen bazı kimseler Havva anamızın yeryüzüne gelirken ayaklarındaki pabuçların sadece hayvan derisinden bir iple bağlı olduğunu iddia ederlerse de, onun ilk defa giymiş olduğu iskarpinlerin, şimdi en son moda olan tabanları yüksek iskarpinler cinsinden olduğu tarihçe muhakkaktır. Çünkü eski Yunanistan'da tiyatro artistleri, peri kızlarını temsil ettikleri vakit ayaklarına, şimdikiler gibi, yüksek tabanlı iskarpinler giyerlerdi. Onların adına da o vakit (peltek s ile) kosornos denilirdi... Şu halde, sayın bayanlar, bu zamanda da en son moda olan kosornos iskarpinlerinizi ayaklarınıza giyerken, iskarpin giymenize sebeb olan elmayı unutmamalısınız...

Elmanın bir fazileti de, onun ilk vatanı bizim yurdumuzda bulunmasıdır. Elmanın ilk defa bizim Trabzon vilâyetinde meydana çıkmış olduğunu yazmakta, bütün tabiat âlimleri ittifak etmişlerdir. Vakaa Trabzonlu hemşerilerimiz, en lezzetli elmanın Yomra elması olduğunu söyliyerek ilk elmanın da orada meydana çıkmış olduğunu ileri sürmek isterlerse de, elmanın tarihini yazmış olanlar, bir vilâyet topraklarında o kadar ince bir farkı ayırt edememişlerdir.

Bu da gene elmanın iyiliğinden gelir. Elma pek bereketli bir yemiş olduğundan, Trabzon vilâyeti topraklarının bir tarafında ilk defa dünyaya geldikten sonra her tarafa pek çabuk yayılmış ve birçok taraflarda pek iyi, pek lezzetli elmalar yetişmiştir. Onun için elmayı sevenler, hangi yerin elması daha lezzetli olduğunu söylemekte, doğrusu, güçlük çekerler. Niğdeli hemşerilerimiz, tabiî, en iyi elmanın Niğde'de yetişen elma olduğunu anlatmak istiyeceklerdir.

Bir rivayete göre, ilk defa olarak, şarap veren yemiş de gene elmadır. Bu rivayetin doğru olması ihtimali de çoktur. Çünkü elma, Havva anamızın zamanında bulunduğu halde üzüm, onun torunu olan Nuh zamanında bilinmiştir. Elbette bilirsiniz ki, insanlar üzümü ancak tufandan sonra görmüşlerdir. Tufan sona erdiği vakit Nuh'un gemisindeki hayvanlar topraklara yayılmışlar ve onların arasında bulunan keçi, çokça üzüm yiyerek yıkıla yıkıla gezmeğe başladığı için, keçinin bu halini gören insanlar, sebebini aramışlar ve ancak onun üzerine üzümü görebilmişlerdir... Üzüm, elmadan sonra çıkmış olduğuna göre, onun şarap olması da, elmayı kıskanmasından ileri geldiği rivayetine pekâlâ inanılabilir...

Vakaa, sonradan çıkan boynuz gibi, üzüm şarabı, elma şarabını geride bırakmış ise de, elma şarabının bir iyiliği, gazoz gibi köpürmesidir. Bununla, insanları sarhoş etmeden, sadece keyif verir. Üzümün şampanya vermesi, gene elma şarabının köpürmesini kıskanmış olmasından ileri gelse gerektir.

Üzüm şarabı, başka ilâçlarla birlikte hastalara içirilebilirse de onun yalnız başına bir ilâç olması haylice şüphelidir. Halbuki elma şarabı romatizma ağrılarına, böbreklerde kum sancılarına ve bilhassa eski zamanlarda çok olan nikris hastalığına karşı meşhur bir ilâç olmuştu. Bundan başka pekliğe karşı da pek mücerrep bir devadır... Elma şarabının terkibindeki alkolün derecesine göre iki türlü elma suyu olur. Birinde alkol biraz fazlaca olduğundan, buna elma şarabı demek doğru olursa da ötekinde alkol derecesi pek hafif olduğundan, buna elma şerbeti demek daha haklı olur...

Keşke elması bol olan yerlerde, bereketli elmayı çürütüp bırakacaklarına, yemedikleri elmaları küplere basarak elma şerbeti yapsalar da herkes gazoz yerine o köpüklü ve güzel kokulu şerbetten içse!...

Elmanın yemiş olarak faziletleri, onun ilâç olarak faziletlerinden hiç aşağı kalmaz... Yüz gram elma ancak elli kalori verdiğinden, insanı pek de çok besliyecek bir şey olmamakla beraber, dört türlü vitamini vardır. Hem de epeyce büyük nispetlerde: A vitamininden yüzde 100, B vitamininden yüzde 36, B vitamininden gene 30 ölçü, C vitamininden de üçten yedi miligrama kadar...

Elmanın kaidesi kabuğunu soymadan yemek olduğundan, vitaminlerin kaybolacağından şüphe etmeğe yer kalmaz.

Madenlerine gelince, insana en lüzumlu olan on iki madenden hepsi elmada tamamdır. En mühimmi iyot madeni, hatırı pek iyi sayılacak nispette, hem de armuttaki iyot madeninden biraz daha fazla... Öteki madenlerinin nispeti armuttaki nispetlerden bir parça daha az olmakla beraber, gene hoşa gidecek haldedir. Bu hassalarını öğrendikten sonra, onun nasıl yenileceği meselesi kalır. Elma soymadan, çiğ yenilir, kabuğu soyularak yenir, külde pişirilir, suda haşlanır, marmelâdı yapılır, hoşafı olur. Bir de kaymaklı elma kompostosu olur. Acaba bunların hangisini tercih etmeli? Tabiî herkesin zevkine göre. Fakat bir de zevk sahiplerinin reyini sormalı... Yenilecek her şeyin en lezzetli şeklini herkesten iyi bilen bizim Hafız Efendinin, kaymaklı elma kompostosundan söz açtığı vakit, gözlerini tavana doğru kaldırarak nasıl ah çektiğini bir kere görmüş olsanız, ondan sonra ömrünüzde bir daha kaymaklı elma kompostosundan başka hiçbir türlü tatlı yememeğe karar verirsiniz...

Meşhur atalar sözü olan «Armudu soy da ye, elmayı say da ye!» kaidesi tekrar edildiği vakit bazıları tereddüd ederler. Acaba hangisini soymalı? Elmayı mı, armudu mu? Halbuki bunda tereddüde sebeb olabilecek hiçbir şey yoktur. Kabuğu soyulması lâzımgelen elbette armuttur. Elmanın kabuğu ipek gibi düz, insanın dişleri arasında bile kayar gibi, rengi de kırmızı olursa insan onu daha büyük keyifle ısırır. Elmanın kabuğu yenildiği vakit hiçbir zararı olmaz.

RENKLİ GECELER

YAZAN: VICTORIA CROSS — ÇEVİREN: HAMDİ VAROĞLU 16

Çıkan Kısımların Özeti:

Souzy'yi Sitka'da bırakıp Londraya dönen Trevor, Phryné tablosuna modellik eden kuzini Viola ile sevişir. Bay ve Bayan Lansdale adiyle bir sene gezip dolaşırlar. Londraya geldikleri zaman, «Phryné»den başka, «Ormanın Ruhu» isimli bir tablo da bitmiş; ayrıca, Viola bir operet bestelemiştir. Veronica Bernandini adında 16 yaşlarında Romalı bir genç kızı model olarak tutan Trevor, «Baküs Kızı» tasvirine başlar. Veronica'nın teşvikiyle de onunla kaçamak sevişir. Viola durumdan şüphelenir. Bu yüzden bir gün aralarında başlıyan münakaşa öyle şiddetlenir ki Trevor, Viola'nın kalbini kıracak sözler söyler. Viola da ona: «Mademki serbes olmak istiyorsun, işte seni serbes bırakıyorum. Tabii ben de serbes olmak şartiyle...» diye yazılı bir pusula bırakır, gider. Trevor gece mektubu okuyunca şaşırır; fakat genç kadının geldiğini görünce sevinir. Viola, operet yazarı Lawton'a gittiğini anlatmağa başlar.

HIDDETLE bağırdım:

— Bunları bana söyleme! Boşuna zahmet olur. Lawton'un senin hakkındaki hislerini biliyorum. Senin için deli divane oluyor. Hâlâ hayatta bulunuşun ne devlet! Devam et. O zaman ne yaptı?

— Son derece kibar ve mert davrandı. Bir saat konuştu, beni kandırmağa çalıştı. Tabiî, beni öpmeğe teşebbüs etti. Elinizdeyim, dedim, ama benim de kendisini kendi isteğimle öpmem için beni öldürmesi icabedeceğini söyledim. Zannederim bu sözüm onu nihayet ikna etti. Kapıya kadar gitti, kanadı ardına kadar açtı. Sonra o saatte beni sokağa yalnız bırakamıyacağını söyledi, buraya kadar getirdi, beni kapıda bıraktı. Hepsi bu kadar.

Bir sükût oldu. Bir takım zıt hisler ve heyecanlar, içimde öylesine kaynaşıyordu ki konuşamıyordum. Sesim, kurumuş gırtlağımda sönmüş gibiydi.

Şafak sökmeğe başlamıştı. Odayı yavaş yavaş gün ışığı kaplıyordu. O korkunç ve çirkin kuzguni gece bitmişti. Soluk, gayet tatlı, fakat gitgide kuvvetlenen bir aydınlık, elektriğin keskin ışığını siliyordu. Bu aydınlık bana, aşk dediğimiz o amansız ve esrarlı kuvvet gibi göründü.

Viola, sabahın henüz müştereddit ve titrek aydınlığı içindeki odayı dolduran sessizliği bozarak:

— Trevor, dedi, verdiğim karardan memnun musun? Gönlün ne dilerse yap. Ben kendi hesabıma şunu anladım ki, sana karşı hiçbir harekette bulunmak elimden gelmiyecek.

Viola'yı kollarımın arasına aldım. Onun sıcak ve canlı teması sesimdeki tıkanıklığı giderdi:

— Sen benim hayatım, ruhumsun, bir de bana, geri geldiğin için memnun olup olmadığımı soruyorsun. Nazarımda yegâne kıymetli şey sensin. Üst tarafı bir solukta süpürülecek kadar değersiz toz, topraktan ibaret. Sen benim canımsın, başlangıçtan beri olduğu gibi ebediyen benim kalacaksın!

Kazandığım galebenin bütün gururiyle dudaklarımı dudaklarına yapıştırdım. Cevap beklemiyordum. Yalnız, sözlerimi dudaklarından kalbine kadar akıtmak istiyordum. Kaybettiğim hazineyi bulmuştum, Sevincim bir nevi hezeyana benziyordu. Viola kollarını boynuma doladı. Öylece kaldık. Ruhlarımız birleşiyor, birbirinin içinde eriyordu. Artık her türlü söz boştu.

YAKUT GECE

Şehirden yazlığa taşınmıştık. Barışmamızdan beri aradan üç ay geçmişti. Viola'nın sıhhati biraz bozukça idi; bu bol, açık havada bile rengi ve canlılığı yerine gelemiyordu. Ama gene de sıhhatinden şikâyeti yoktu. Son derece mesuttu.

Bir sabah, kahvaltıya indiğimiz zaman sofrada, tabağımın yanında, ince, uzun bir zarf gördüm. Üzerinde acayip bir yazı vardı.

Viola, gülerek zarfı aldı. Birdenbire sapsarı kesildiğini gördüm. Sonra, eli yanmış gibi zarfı hemen bırakıverdi:

— Ah Trevor, dedi. Bu mektup Souzy'den geliyor... Eminim. Ne diye şimdi geliyor, tam bu kadar mesut olduğumuz bir zamanda?

Hayretle yüzüne baktım. Zarfı, açmak üzere elime aldım:

— Souzy'den geldiğini ne biliyorsun, dedim? Pek zayıf bir ihtimal, bu.

— Biliyorum. Hissediyorum.

Güldüm, zarfı açtım. Viola'nın yanıldığına emindim. Fakat daha ilk satırda, yanılanın kendim olduğumu anladım.

Yazı, uzun ve sivri çizgileriyle, Çin harflerini andırıyordu. Daha ilk kelimeler, mektubun Souzy'den geldiğini gösteriyordu.

«Azizim Bay Trevor,

«Beni hatırlıyor musunuz? Müthiş sıkıntı içindeyim. Kocam da öldü, bebek de. Zengin bir Çinliye cariye diye satılmak için beni buraya gönderdiler. Ama beni sen satın almalısın. Satış bedelim olan beş yüz dolârı, adresini aşağıya yazdığım Mrs. Hackette'e gönder.

«Aziz Trevor, sevgili Trevor, beni çabuk ara. Ormanı hatırladın mı?»

«Henüz satılmıyan Souzy'in»

Bu mektup beni hayretler içinde bırakmıştı. Çinli kadın, o kadar uzun zamandan beri maziye mal olmuştu ki, varlığını bu şekilde, damdan düşercesine hatırlatması beni sersemletti.

Bir şey söylemeden, mektubu Viola'ya uzattım. Okudu, bir kenara bıraktı:

— Dedim ya, bu dünyada rahat yok!

— Ama, bize tesiri olmamak lâzım, sevgilim, dedim. Souzy'nin benimle bir ilgisi yok. Kendini ne diye üzüyorsun?

Viola hüzünlüydü:

— Ama, ne de olsa bir şey yapman lâzım, diye cevap verdi. Onu böyle yüzüstü bırakamazsın ki! Bu mektup sen bekârken gelseydi, Souzy'yi görmeğe giderdin, değil mi?

— Belki. Ama tabiî, vaziyet şimdi başka. Hür değilim.

Viola'nın gözleri dolu dolu oldu:

— Hür değil misin? dedi. Ben sana ayak bağı olmak istemem. Veronica'yı da istiyordun, benim yüzümden vazgeçtin. Seni bir de Souzy'den mahrum etmek istemem. İstiyorsan gidebilirsin.

Mendilini dudaklarına bastırdı. Koltuğuna göçtü. Onu kollarımın arasına aldım:

— Sevgilim, dedim, boşuna üzülüyorsun. Senden ayrılmak, buradan gitmek arzusunda değilim. Eksiksiz mesudum. Benim herşeyim sensin.

(Devamı gelecek sayıda)

1961'İN GÜZEL ÇOCUKLARI

Tanju Oskay - Kastamonu

Nalân Sökmen - İstanbul

Dilek Atatan - İstanbul

Candan Kılıç - İzmir

Bedriye Toros - İstanbul

Özden Seçuti - İstanbul

Mehmet Kocaoğlu - Ohio

Ö. Kardeşler - Giresun

P. Büyüközer - Antalya

İbrahim Ulak - İstanbul

Fulya Çekli - Aydın

Nilgün Yıldız - İstanbul

(Devamı gelecek sayıda)

SESLERİNDEN TANIDIĞINIZ MEŞHURLAR

AHMET YAMACI VE ARKADAŞLARI

Yurttan Sesler Topluluğunu Ahmet Yamacı idare etmektedir. Fatma Türkân, Cemile Cevher, Nurten İnnap, Gülcan Sevim, Ahter Erem, Neriman Gürpınar, Salâhattin Erorhon, Hüseyin Oylum, Mustafa Ceyhanlı, Rıdvan Cor, Nihat Mercanlı, Salih Uygun, Ramazan Şenses, topluluğa sesleriyle katılmaktadır. Ayrıca, bağlama takımı da seslere eşlik eder.

Yurttan Sesler Topluluğu

FATMA TÜRKÂN **Yurttan Sesler Topluluğunun en eski ve en güzel sesli sanatkârı Fatma Türkân, yıllardan beri halk müziği ile uğraşmaktadır. İlk defa Sadi Yaver Ataman Topluluğu ile mikrofona çıkmıştır. Yukarıdaki fotoğrafta, Yurttan Sesler Topluluğunun bağlama takımı ve Fatma Türkân görülüyor.**

Yurdun dört bucağının aşk, düğün, kahramanlık türkülerini, mayalarını, kırık ve uzun havalarını, bozlaklarını mikrofondan gene yurdun dört bucağına yayan «Yurttan Sesler Topluluğu»nu tanıtıyoruz.

GÜLCAN SEVİM **Topluluğun genç ve güzel sesli okuyucusu Gülcan Sevim, radyo dışında bir çocuk hayatı yaşar. Bebekleri ve oyuncakları ile oynamayı çok sever.**

NURTEN İNNAP **Önce Ârif Sami Toker ile Göksel Çeliker'den Türk müziği dersleri almıştır. Nurten (yandaki fotoğrafta) topluluğun en beğenilen sanatkârıdır.**

AİLE POSTASI

EVLENDİKTEN ON BEŞ SENE SONRA

Bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«Ben on beş senedir evli, iki çocuk sahibi bir kadınım. Şimdi otuz beş yaşındayım. Kocam da kırk beş yaşındadır. Bu kadar sene evli kalmamıza rağmen kocamı bir türlü sevemedim. Onun da beni sevdiğine hâlâ inanamadım. Kocam evine düşkün bir adamdır, bizlere de iyi bakar. İçkisi, kumarı yoktur. Ara sıra boşanmamızı teklif eder. Fakat çocuklarım var; dedikodu olacak diye korkar, istikballerini tehlikeye sokmaktan çekinirim. Hattâ kocam bizim geçimimizi de temin edeceğini söylediği halde bir türlü razı olamıyorum. Ne yapayım?»

İşte size hazin bir mektup! Uzun zaman evli kalmış, çoluk çocuğa karışmış insanların günün birinde boşanmaya kalkmaları aile hayatının en hazin neticeler doğuran vakalarıdır.

Düşünün ki bir kadın on beş sene evli kalmış, iki çocuk sahibi olmuş, fakat kocasını bir türlü sevememiştir. On beş sene niçin dayandın? diye sorsak ne diyecek? Ne derse desin, on beş sene niçin dayanmışsa o sebepten bu yuvayı devam ettirmesi lâzım değil midir?

«Kocamın da beni sevdiğine inanamadım» diyor. Halbuki mektuptan anlaşıldığına göre bu adamcağız oldukça iyi bir insandır. Evine düşkündür, çoluk çocuğuna iyi bakmaktadır. Her halde karısının kendisini sevmediğini farkettiği için boşanmaya da razıdır. Hattâ «Ayrılın, gidin, ben size gene bakarım» diyor. Fena bir adam olsa böyle mi yapardı?

Hemen söyliyelim ki biz bu mevzuda bize mektup yazan okuyucumuzu haksız buluyoruz. Yalnız kendisini düşünen bir insana benziyor. Evlilikte insan yalnız kendisini severse başkasını sevmesine imkân yoktur. Kocasının kendisini sevdiğine inanmaması da bir hodbinlikten başka bir şey değildir. Bir koca evine düşkün olursa, çoluk çocuğuna iyi bakarsa bu yuvayı ve o yuvanın içindekileri seviyor demektir.

Ama bazı insanlar sevdiklerini sözle ifade etmekten âcizdirler. İlânı aşk etmesini bilmezler veya beceremezler. Bunları yapmıyan insanların hareketlerinden muhabbet veya nefretlerini anlamak kabildir. Bize kalırsa içkisi ve kumarı olmıyan, âvarelik etmiyen, evine düşkün bu adamı okuyucumuzun sevmeye çalışması icab ederdi. Çirkin ise bunu evlenirken görmek kabil olduğu için o da bir mazeret teşkil etmez.

Yapılacak şey «Ne yapalım, kaderim böyle imiş» deyip oturmaktan ibarettir. Boşanmak, şimdiki üzüntüleri tahammül edilmez sıkıntılar haline sokmaktan başka hiçbir şeye yaramıyacaktır.

■

MAAŞ AZ!

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Ben ilkokul mezunuyum. Vatani vazifemi yaptım. Bir mensucat fabrikasında 250 lira maaşla çalışıyorum. Enstitü mezunu bir kız ile alâkam var. Kızın ailesi razı oldu; bana verecekler. Acaba ben bu kızla evlenirsem mesut olur muyum?»

Her halde maaşınızın biraz artmasını bekliyebilirseniz mesut olmanız ihtimali fazlalaşır. Kız da çalışacak ise o zaman oturup meseleyi bir güzel konuşmalısınız.

YILDIZINIZ DİYOR Kİ

27 temmuzdan 2 ağustosa kadar: Doğduğunuz burcu bularak kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Öldukça heyecanlı, biraz da sıkıntılı bir hafta geçirmişsiniz. Bunun tesirleri hâlâ devam ediyor ama, sizin aleyhinize olan tarafları artık sona ermiş bulunuyor. Endişeniz kalmasın.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 21 MAYIS

İş hayatınızda kuvvetli hamleler yapın. Şansınızın en açık olduğu bir devredesiniz. Maddi menfaatler sağlıyabilirsiniz. Şimdiden harekete geçiniz. Vakit kaybetmeyiniz. Sıhhatiniz de iyi.

İKİZLER BURCU
22 MAYIS - 20 HAZİRAN

Birkaç gün içinde çok sevdiğiniz bir insanla aranızda bir küçük münakaşa geçecek. Bu işte siz haklısınız ama, karşınızdaki sizi çok seviyor. Hatırı için ona hak veriyor gözüküverin.

YENGEÇ BURCU
21 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Yakınlarınız ve sevdikleriniz için menfaatlerinizden biraz fedakârlık etmek çok yerinde olur. Size bunun aksini telkin edenleri dinlemeyiniz. Yıldızınız bu fedakârlığı sizden bekliyor.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 22 AĞUSTOS

Burcunuz yeni ayın ortaya çıkmasından itibaren Satürn gezegeninin hükmü altına girecek. Bu tesir his hayatınızda sizi kuvvetlendirecek. Gönlünüzü olur olmaz kimselere kaptırmayınız.

BAŞAK BURCU
23 AĞUSTOS - 22 EYLÛL

Sağlığınızın iyiliği için bir müddet dinlenmeğe ihtiyacınız var. Bu ihtiyaç çok önemlidir. Üzerinde durulmaya değer. Yıldızınız sizi ikaz ediyor. Kendinizi fazla yoruyorsunuz. İş olacağına varır.

TERAZİ BURCU
23 EYLÛL - 22 EKİM

Size kısa bir deniz yolculuğu görünüyor. Sonunda maddi menfaatiniz var. Güneş para ihtiyacınızı sonsuz kudreti ile temin edecek. Şimdiki sıkıntınızı unutacaksınız. Sevinebilirsiniz.

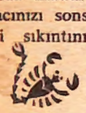

AKREP BURCU
23 EKİM - 21 KASIM

Koç Burcundan iki insan, müşterek menfaatleriniz olan bir işte size rekabet ediyor. Başarıya ulaşmak sizin elinizde. Gerekli bütün üstünlüklere siz sahipsiniz, yılmadan mücadele ediniz.

YAY BURCU
22 KASIM - 20 ARALIK

Beklediğiniz haber bu hafta içinde gelmiyecek. Bunun gelmeyişi sizin için daha hayırlı. Başka yerden menfaatlerinize çok daha uygun bir imkân karşınıza çıkacak. Üzülmeden onu bekleyin.

OĞLAK BURCU
21 ARALIK - 19 OCAK

Kendinize güveniniz az. Başarısızlığınızın en baş sebebi bu. Yıldızınız önünüze birçok imkânlar seriyor. Siz iradesizliğiniz yüzünden bunlardan faydalanamıyorsunuz. Biraz harekete geçiniz.

KOVA BURCU
20 OCAK - 18 ŞUBAT

Bugünlerde kendi burcunuzdan olan insanlarla bol bol temas edin. Bu temaslardan lehinizde neticeler çıkacaktır. Neticelerin ne olduğu bir sürprizdir. Yıldızımız bunu şimdilik açıklamıyor.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Öteden beri hastalık halinde meraklısı olduğunuz bir konu başınıza hoşa gitmiyecek durumlar açabilir. Kendinizi hiçbir şeyin üzerine fazla düşmemeğe alıştırmalısınız. Huzurunuzu kaçırmayın.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Gaziantepten Bay Ali Koçum'a:

1947 yılında ramazanın ilk günü 20 temmuza raslamıştır.

■

İzmirden Bay M. K. ye:

Bulmacanızda eve, tasada, arla gibi eksik kelimeler var, bu yüzden neşredemiyeceğiz.

■

İzmirden T. Altaş'a:

Türkân eski bir Türk kadın ismidir. «Güzel» mânasında kullanılmıştır. Aynı zamanda «Türk» ün çoğuludur. İclâl «Büyütme, ağırlama, tazim, ikram» anlamlarına gelir. Arapçadır. Bircan da «bir tek can» demektir.

■

İpsaladan Bay İ. Engin'e:

Havada gördüğünüz çizgiler tepkili uçakların ekzozlarından çıkan yakıt kalıntılarıdır.

■

Adanadan Bay A. Doğan'a:

Biz mektuplara tavassut etmiyoruz. Suistimal edildiğini gördük. Hayat mecmuasında böyle bir köşe açmamız prensiplerimize uygun değildir.

■

Ceyhandan Bay Necati Öner'e:

Çocuk müsabakasına gönderilen ve daha ilk haftada elimize gelen resimleri neşredemedik. Resimlerin neşri biraz uzun sürecektir. Sabırlı olmanızı rica ederiz.

Bakırköyden Bay Ş. Mercan'a:

İkazlarınıza teşekkür ederiz. Hayat mecmuasının bazı nüshalarında gördüğünüz çizgiler teknik ârızadır. Gidermeğe çalışıyoruz. Bahsettiğiniz ansiklopedi bizde mevcuttur. Hayat Ansiklopedisini hatasız ve mükemmel bir şekilde çıkarmağa çalışıyoruz. İlginize teşekkürler.

■

Ankaradan Bay E. Özkökten'e:

Bulmacanızda 64 hane kapatmışsınız. Neferalan, oğluharis, emu gibi vazıh olmıyan kelimeler de var. Bu sebepten neşredemiyoruz.

■

Konyadan Bay N. Bektaş'a:

Bektaş, Türkçede «akran, emsal»; Nazım arapçada «dizen, tertibine koyan, şiir söyliyen» anlamına gelir.

Okuyucularımızdan Nur Ö. ye:

30 mart 1961 tarihli Hayat mecmuasının 8. sahifesindeki «Anası ve Teyzesi» adlı resim altının resminde bir acayiplik yok. Erkeğin bir ayağı sağdaki kadının arkasından görülüyor. Birbirine sarılanların arkasında bir kadın daha var, onun için size dört ayaklı bir kadın gibi görünüyor.

■

Burdurdan Bayan F. B. ye:

Kendi durumunuzu çok güzel tahlil ediyorsunuz. Evhamlı hallerinizin geçmesine iradenizle muvaffak olabilirsiniz. Neşeli arkadaşlarla görüşünüz, spor yapınız ve bilhassa okulunuza devam ediniz.

■

Okuyucularımızdan Dr. P. K, ya:

İmlânızın gözden geçirilmeğe muhtaç olduğu muhakkak. Fonetiğe kapılarak birçok hata yapılıyor. Kaidesiz ve gramersiz medeni bir dil tasavvur edilemez. Ciddî bir tahsili olanların, dil böyle söylüyor diye ağabey kelimesini âbi, çalışmağa kelimesini çalışmıya şeklinde yazmadıkları muhakkak, ama ilkokul öğretmenleri bu konuyu ele almazlar ve çok titiz davranmazlarsa bilmiyenlerin imlâsının bilenlerin imlâsına galebe çalacağı muhakkak sayılabilir.

■

Okuyucularımızdan M. D. ye:

Kaşlarınızın dökülmesine sebep bir cilt hastalığı olmalı. Bu kadar kısa bir izahla teşhis koyup ilâç tavsiye etmek doğru olmaz. Bir cilt hekimine muayene olunuz. Kaşlar da saçlar gibidir, daima yenilenir. Ârıza geçince kaşlarınızın normal halini alacağını sanırız.

TÜRK PİYANOSU

Kütahya okuyucularımızdan Bay Ali Öge yüzde 90 Türk malzemesi kullanarak Avrupa'daki emsallerini aratmıyacak mükemmellikte bir piyano yaptığını yazıyor. Okuyucumuzu bu başarısından dolayı tebrik ederiz. Yanda Türk yapısı piyanonun bir fotoğrafını neşrediyoruz.

Hayat mecmuası

1961 yılı 1. Cilt kapağı çıktı

Hayat mecmuası 1961 yılı 1 ilâ 26. sayılarına ait 1. cilt kapağı hazırlanmış ve piyasaya arzedilmiştir. Okuyucularımız, 5 lira mukabilinde, idarehanemizden, satış şubelerimizden ve bayilerimizden alabilirler.

Hayat mecmuasının 1961 yılına ait 1. ilâ 26. sayıları ihtiva eden birinci cildi de hazırlanmıştır. Fiatı 35 liradır.

BİLMECE

SOLDAN SAĞA: 1: Çok kullanılan atasözlerimizden biri. 2: Muti olan - Hıristiyanların peygamberi - Askerî birlik. 3: Tat - Eskiden Bektaşilerin kullandığı boynuzdan yapılmış boru - İçine reçel konulan cam kab. 4: Tersi bağlantı takısı - Tersi hap - Askerlerin müştereken yemek yedikleri lenger - Üst mevkide bulunmıyan. 5: Lâhza - Üzerine eşya konan duvarlara bağlı sıra - Eski okul dayağı. 6: Şikâr - Sıkıntı ve perişanlık içinde bulunma hali - Sulu pirinç pilâvı. 7: Hak ve eşit muamele için kurulan Bakanlık - Mısırlı Tanrı - Kısır, başarısız - İllerimizden biri. 8: Büyük su geçidi - Dişi papazlar - Bağlantı takısı. 9: Şirket şekillerinden - Bir ecnebi parası - Umumiyetle Afrikada yaşıyan en uzun boyunlu hayvan. 10: Zeytingillerden, çiçekleri güzel kokulu ve beyaz, kırmızı veya sarı renkli bir süs bitkisi - Dövme - Gözyaşı (eski terim).

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Kapılarda ve çekmelerde bulunur - Tersi elbisenin boyun kısmı. 2: Bayanlar giyer - Bir vilâyetimiz. 3: Tersi Doğu mitolojisindeki kuvvetli Rüstem'in babası - Kırşehirin ilcesi. 4 - Her zaman değil - Yuva. 5: Düştüğü yeri yakar - Yavuzun adı. 6: Neşe ve sevinçlilik hali - Bir nota. 7: İsim - Masallardaki dağ. 8: Neşeli - Süprüntü küreği. 9: Öküzün eşi - Mezar. 10: Sıçan - Beraber. 11: Manzume - Hekim. 12: Har vurup harman savurma - Köpeklerin paraziti. 13: Tersi güzel sanat - Saçtan büyük sıvı kabı. 14: Bir emir - İçkinin yanındaki yiyecekler. 15: Taharri edilen - Türkiyedeki azınlıklardan. 16: Tersi çakmak çakarak tutuşturulan madde - Bir nota. 17: «Ağa» ya böyle de derler - İlgi. 18: Parmaklara yakılır - Bayramdan evvelki gün. 19: Koçlar vurur - Ayak - Yiyecek. 20: Kümes hayvanı - Ateş pensi.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

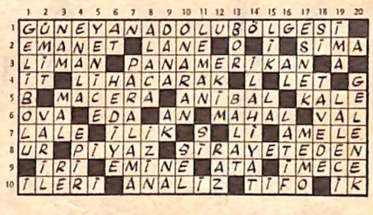

KARİKATÜR

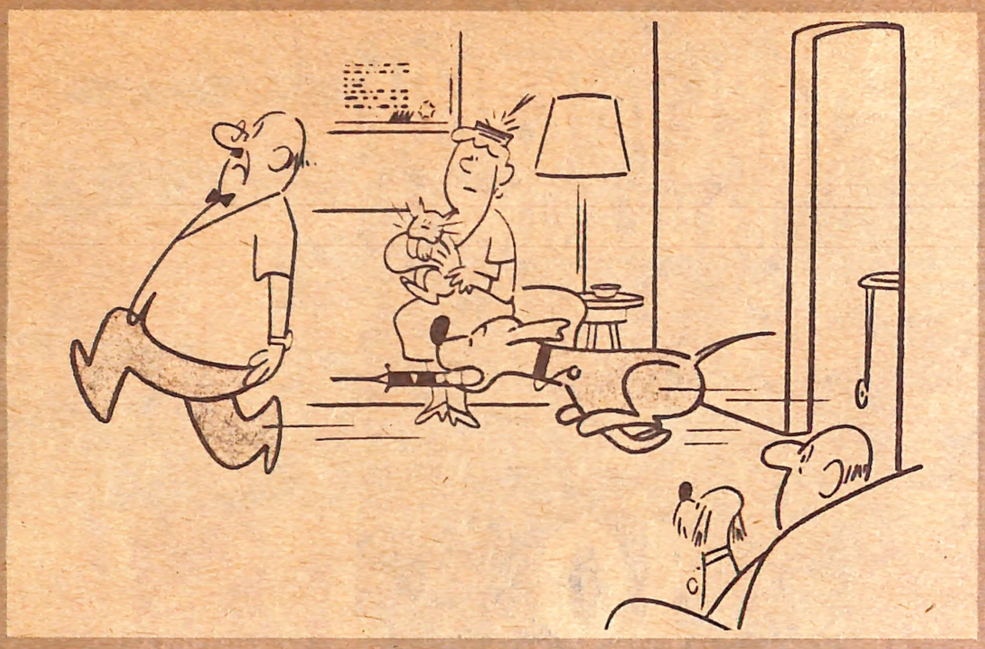

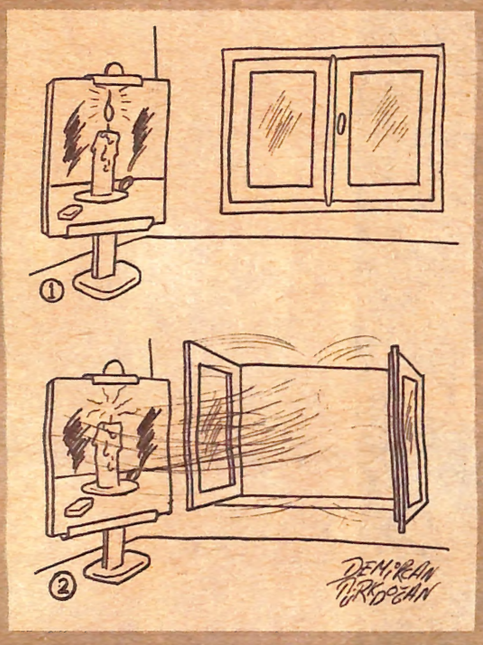

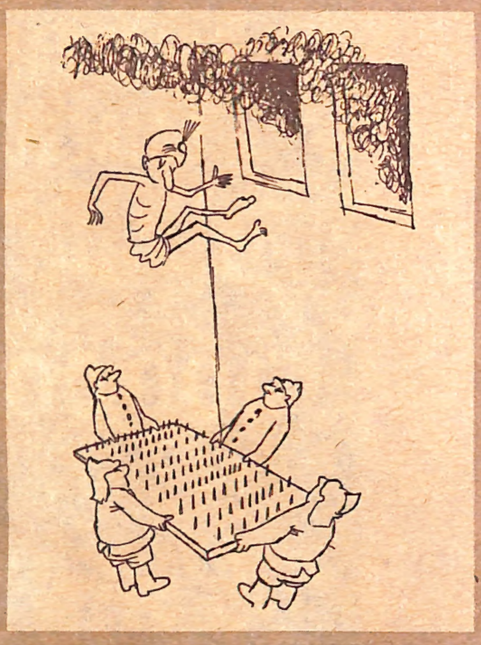

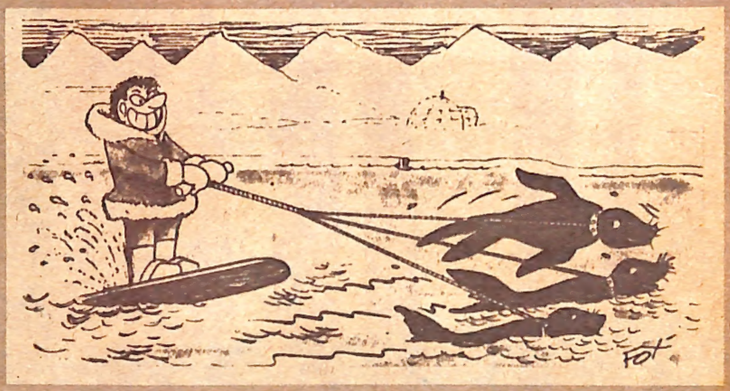

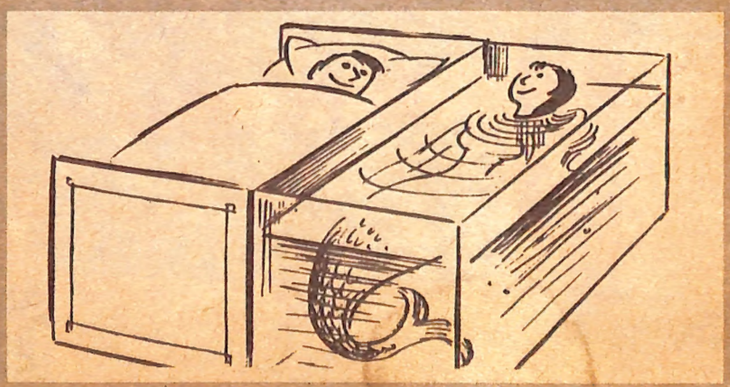

14 Ağustos'a kadar

YAPI ve KREDİ BANKASINA

yatıracağınız paralar
size

10

APARTMAN DAİRESİ

Bir adet

100.000

LİRA

ve

400.000

LİRALIK

Çeşitli ikramiyelerden
birini kazanma şansınızı
hazırlar

.

YAPI ve KREDİ BANKASI

T. B. B. - 685 - 95